

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
กรกฎาคม 2560

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

กรกฎาคม 2560

สมนา เขียนนิล. (2560). บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างชาติ. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินญาณิพนธ์:
รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการ
ใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 เพื่อ
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชาวต่างชาติ ระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559
ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 20 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จำนวน 8 บท ได้แก่ 1) ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม
2) คำเสริมแสดงความหมายบอกข้อมูล 3) คำเสริมแสดงความหมายถาม 4) คำเสริมแสดง
ความหมายคาดคะเนหรือสงสัย 5) คำเสริมแสดงความหมายขัดแย้ง 6) คำเสริมแสดง
ความหมายสั่ง 7) คำเสริมแสดงความหมายชักชวนหรือขอร้อง 8) คำเสริมแสดงความรู้สึก
2. แบบประเมินคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ
4.แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียน
ชาวต่างชาติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.81/86.25 สูงกว่าเกณฑ์สัมฤทธิ์ฐาน
ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 โดยผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีค่าความก้าวหน้า เท่ากับ
6.64 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และมีความพึงพอใจต่อบทเรียนสำเร็จรูป อยู่ในระดับดี
การเรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ และ CD
ประกอบบทเรียนด้วยตนเอง สามารถเพิ่มพูน และพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ
ทางภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป
หรือเครื่องมืออื่นๆ เกี่ยวกับคำเสริมในภาษาไทย หรือลักษณะภาษาไทยเรื่องอื่นๆ ต่อไป

INSTRUCTIONAL PROGRAM USING THAI PARTICIPLES FOR
FOREIGN LEARNERS

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Thai Language
at Srinakarinwirot University
July 2017

Sumana Kheinnin. (2017). **Instructional Program Using Thai Participles for Foreign Learners**. Thesis B.A. (Thai Language). Bangkok: The Graduate School of Srinakharinwirot University. Advisor: Associate Professor Phakasri Yenbutra.

The purposes of this study were to create and identify the an efficiency instructional program using Thai participles for foreign learners and following a standard of 75/75 to compare with educational achievement and to study the satisfaction of learners an the instructional program using Thai participles for foreign learners.

The sample in this study consisted of a group of twenty foreign learners in the third year at the undergraduate level, at the Faculty of Humanities at Kasetsart Unversity in second semester of the 2016 academic year which was obtained throught simple random sampling. The research tools consisted of eight lessons in an instructional program using Thai participles for foreign learners which include the following 1) Types of Thai words and participles; 2) affirmative participles; 3) questionnaire participles; 4) supposing or suspect participles; 5) paradox participles; 6) direction participles; 7) inviting or suppliant participles; 8) polite participles; the quality of instructional evaluation form; the educational achievement test of Thai participles for foreign learners; and the questionnaire on learning satisfaction with the instructional program and using Thai participles for foreign learners.

As a result, it was found that the instructional program using Thai participles for foreign learners with performance value of 82.81/86.25, higher than the hypothesis set as 75/75. The learners achieved higher educational achievement with a progressive value as 6.64 significantly, statistically significant of a level of 0.5 and satisfaction with instructional programs at a good level. The instructional program of using Thai participles for foreign learners and an additional CD, could increase and develop the knowledge of foreign learners, comprehension and their Thai ability. In addition, it could be a way to make future instructional programs or other tools for learning about Thai participles or further Thai lessons later.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ของ

สุนนา เขียนนิล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จัตตชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร)

(อาจารย์ ดร.รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนสละเวลาแก้ไขปริญญานิพนธ์เล่มนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้มอบความรู้ให้กับผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบูรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลศรีน และอาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจน์รัตนดำรง ไชยศรี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ที่อบรม สั่งสอนให้ผู้วิจัยเป็นคนดี มีความพยายาม ความอดทน รวมถึงทุก ๆ คนในครอบครัวที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษา และการทำวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนนักศึกษาชาวต่างชาติทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาภาษาไทยทุกท่าน และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณประโยชน์และความดีทั้งหลายที่ได้รับจากปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน จนกระทั่งประสบผลสำเร็จในวันนี้

สุมนา เขียนนิล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
ประชากร	5
กลุ่มตัวอย่าง	6
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	6
เนื้อหา	6
สมมติฐานการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 การศึกษาเรื่องคำเสริมและความสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูป	8
การศึกษาเรื่องคำเสริม	8
ความหมายของคำเสริม	8
ลักษณะของคำเสริม	9
ประเภทของคำเสริม	12
คำเสริมในภาษาต่างประเทศ	24
การศึกษาเรื่องบทเรียนสำเร็จรูป	27
ความหมายและประวัติความเป็นมาของบทเรียนสำเร็จรูป	27
ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป	28
ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป	29
หลักการและขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป	31
การหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป	32
ความสำคัญและบทบาทของบทเรียนสำเร็จรูป	33
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
จัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป	48
การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป	51
ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป	53
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	56
สรุปผลการวิจัย	56
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	68
ภาคผนวก ข.	70
ภาคผนวก ค.	72
ภาคผนวก ง.	80
ภาคผนวก จ.	98
ประวัติย่อผู้วิจัย	100

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ	40
2 ประสิทธิภาพของกระบวนการจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน ..	48
3 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์การจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบหลังเรียน	49
4 ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ	51
5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	51
6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	53
7 ความพึงพอใจของผู้เรียน	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคแห่งการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศนับเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการศึกษา การทำงาน การเดินทาง ฯลฯ อุดม วโรตม์สิขิตต์ (2539: 82) กล่าวว่า โดยธรรมชาติ มนุษย์มีลักษณะทางสรีระที่เป็นกระบวนการในการรับรู้และการใช้ภาษาเหมือน ๆ กัน เพียงแต่ภาษาแต่ละภาษาก็จะมีวิธีการและองค์ประกอบในเรื่องของเสียง คำ และระบบหรือไวยากรณ์ในลักษณะที่แตกต่างกันไป รวมทั้งภาษาไทยที่มีนักภาษาศาสตร์จัดให้เป็นคำโดด มีวิธีการใช้โดยนำคำที่มีความหมายมาเรียงต่อกันโดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปหรือผันแปรเพื่อให้สัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ กรมวิชาการ (2545: 6) กล่าวว่า ในภาษาไทย มีเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ประกอบขึ้นเป็นพยางค์ รวมเป็นคำที่มีความหมายโดยสัมพันธ์กับตำแหน่งและหน้าที่ แบ่งได้เป็นหมวดคำหลายชนิด คำเสริม จัดเป็นหมวดคำชนิดหนึ่งในภาษาไทย ใช้ต่อท้ายประโยคเพื่อเสริมความหมายของประโยคให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในแง่ของอารมณ์และความรู้สึกของผู้พูด มักปรากฏการใช้ในภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน สอดคล้องกับ นววรรณ พันธุเมธา (2527: 72) ที่อธิบายไว้ว่า คำเสริม คือ คำที่เสริมเข้าไปในประโยค ช่วยแสดงเจตนา อารมณ์และความรู้สึกของผู้พูด ตลอดจนแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เช่น

“เข้ามาก่อนหน้า”

ผู้พูดเจตนาขอร้อง

“ฉันกินก่อนนะ”

ผู้พูดเจตนาแจ้งให้ทราบเชิงขออนุญาต

“นั่งลงซิ”

ผู้พูดเจตนาบังคับ

“อย่าโยกเก้าอี้”

ผู้พูดเจตนาสั่งด้วยความรู้สึกรำคาญ

“ทานข้าวด้วยกันไหมจ๊ะ”

ผู้พูดที่เป็นเพศหญิงเจตนาถามผู้ฟังด้วยความรู้สึกเอ็นดู

คำที่สื่อเจตนา อารมณ์ ความรู้สึก และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังเช่นนี้มักปรากฏการใช้ที่มีลักษณะแตกต่างกับภาษาอื่น ๆ ดังนั้น ชาวต่างชาติในฐานะที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ควรได้รับการพัฒนาทักษะการใช้คำเสริมในภาษาไทย เพื่อให้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

จากการสอบถามผู้สอนที่สอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ พิชราพรรณ กะตากุล (2558: สัมภาษณ์)¹ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวถึงปัญหาที่มักพบในการเรียนการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ

¹ พิชราพรรณ กะตากุล. (2558: 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ว่า ผู้เรียนชาวต่างชาติมักมีปัญหาในการเลือกใช้คำเสริมและความเข้าใจเกี่ยวกับคำเสริม คือ ผู้เรียนมักสื่อสารโดยไม่ประกอบคำเสริมอื่น ๆ นอกจากคำว่า “ครับ” และ “ค่ะ” ในบทสนทนา จึงทำให้การใช้ภาษาเพื่อการสนทนาไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากโดยปกติแล้ว การเรียนการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ผู้สอนมักคำนึงเพียงความสามารถในการสื่อสารเพียงเท่านั้น การให้ผู้เรียนลงท้ายประโยคด้วยคำว่า “ครับ” และ “ค่ะ” ถือว่าเพียงพอสำหรับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในบริบทของสังคมไทย ข้อสันนิษฐานดังกล่าวนี้ อาจเป็นเหตุผลสำคัญเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของคำเสริมคำอื่น ๆ รวมถึงเหตุผลในการใช้คำเสริม นอกจากนี้ อีกปัญหาหนึ่งที่ผู้เรียนมักประสบเมื่อพบเจอคำเสริม คือ ผู้เรียนไม่ทราบความหมายและวิธีใช้ เพราะไม่สามารถค้นหาความหมายและวิธีใช้คำเสริมบางคำในพจนานุกรม

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เรียนชาวต่างชาติที่กำลังศึกษาภาษาไทย จำนวน 5 คนพบปัญหาการใช้คำเสริมของผู้เรียน สรุปได้เป็น 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้เรียนขาดความรู้พื้นฐานเรื่องหมวดคำเสริม คือไม่สามารถอธิบายความหมายและวิธีใช้ ตลอดจนระบุได้ว่าคำใดในประโยคจัดเป็นหมวดคำเสริม **Sakurai Sonoka** นักศึกษาชาวญี่ปุ่น (2558: สัมภาษณ์)² ยอมรับว่าไม่ทราบหน้าที่และวิธีการใช้คำเสริม ซึ่งความจริงแล้ว ผู้เรียนเข้าใจประโยคที่คนไทยใช้สนทนาแต่ไม่ทราบว่าคำใดในประโยคจัดเป็นหมวดคำเสริม

ประเด็นที่สอง ผู้เรียนชาวต่างชาติไม่เข้าใจคำเสริมที่แสดงเจตนาและความรู้สึกของผู้พูด ทำให้นำคำเสริมไปใช้ในสถานการณ์ที่ไม่ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จาก **Kim Dong Won** นักศึกษาชาวเกาหลี (2558: สัมภาษณ์)³ อธิบายว่า คำว่า “หรือ” ในประโยค “ฉันไม่เชื่อเธอหรือ” ใช้เน้นประโยคให้มีความหมายชัดเจนขึ้น คำว่า “หรือ” จัดเป็นคำเสริมที่ นววรรณ พันธุเมธา และ David Smyth อธิบายว่า ใช้เมื่อผู้พูดต้องการจะกล่าวขัดแย้ง เช่นเดียวกับกรณีของ **Feng JieFu** นักศึกษาชาวจีน (2558: สัมภาษณ์)⁴ อธิบายคำว่า “คะ” และ “ค่ะ” ว่า ไม่มีลักษณะการใช้ที่แตกต่างกัน ผู้พูดที่เป็นผู้หญิงสามารถใช้คำว่า “คะ” หรือ “ค่ะ” ได้ทั้งประโยคบอกเล่าและคำถาม

ประเด็นสุดท้าย จากการสัมภาษณ์ทำให้ทราบว่าผู้เรียนชาวต่างชาติประสบปัญหาในการสื่อความหมายและพยายามเลี่ยงการใช้คำเสริมเพื่อแสดงเจตนา ดังที่ **Xu LinXin** นักศึกษาชาวจีน (2558: สัมภาษณ์)⁵ ไม่เลือกใช้คำเสริมคำอื่น ๆ ประกอบเข้าประโยค นอกจากคำว่า “ค่ะ”

² Sakurai Sonoka. (2558: 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมนา เขียนนิล ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

³ Kim Dong Won. (2558: 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมนา เขียนนิล ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

⁴ Feng JieFu. (2558: 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมนา เขียนนิล ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

⁵ Xu LinXin. (2558: 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมนา เขียนนิล ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

“คะ” “ครับ” “ครับผม” “โหม” และ “หรือเปล่า” และ แต่งประโยคที่มีคำว่า “สิ” ไว้ว่า “ไปเที่ยวสิ” โดยมีเจตนาที่จะชักชวนไปเที่ยว เช่นเดียวกับ **Gao Siyuan** นักศึกษาชาวจีน (2558: สัมภาษณ์)⁶ จะพูดกับเพื่อนว่า “เราไปเที่ยวด้วยกันอย่างไรคะ” ในสถานการณ์ที่ต้องการจะชวนเพื่อนไปเที่ยว จึงกล่าวได้ว่า ผู้เรียนทั้ง 2 คน สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา แต่ไม่สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามเจตนา ซึ่งประโยค “เราไปเที่ยวด้วยกันอย่างไรคะ” คนไทยไม่ใช่สนทนาเพื่อชักชวน แต่จะใช้ถามถึงวิธีหรือถามความเห็น ดังนั้นในกรณีของ **Xu LinXin** และ **Gao Siyuan** แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้ส่งสารใช้ภาษาที่ไม่ถูกบริบท ก่อให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารที่ทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจเจตนาหรือจุดประสงค์ของผู้ส่งสารผิดไป ปัญหาที่กล่าวมานั้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชิน, หลิน (2555) ที่วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบคำเสริมหน้าเสียงระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนจากละครโทรทัศน์ ได้กล่าวถึงปัญหาการใช้คำเสริมหน้าเสียงของนักศึกษาชาวจีนจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามไว้ว่า นักศึกษาชาวจีนส่วนใหญ่เข้าใจความหมายและการใช้คำเสริมภาษาไทยไม่ถูกต้อง มีความสับสนระหว่างคำเสริมกับคำอุทาน โดยกล่าวถึงสาเหตุของปัญหาไว้ว่า เกิดจากไม่มีการเรียนการสอนเรื่องหมวดคำเสริมอย่างจริงจังในชั้นเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า คำเสริมในภาษาไทยเป็นปัญหาสำหรับชาวต่างชาติ อันเนื่องมาจากความแตกต่างเรื่องไวยากรณ์ระหว่างภาษาแม่ของผู้เรียนและภาษาไทย คลังศัพท์คำเสริมในภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาตินี้มีจำนวนน้อย นอกจากนี้คำเสริมหนึ่งคำสามารถแสดงเจตนาได้หลากหลายดังตัวอย่าง

“ไปเดี๋ยวนี้แหละ”	ผู้พูดแสดงเจตนาสั่งหรือบังคับ
“เดินตรงไปทางนี้แหละ”	ผู้พูดแสดงเจตนาแนะนำ
“มาเที่ยวอีกนะ”	ผู้พูดแสดงเจตนาเชิญชวน

จะเห็นได้ว่า คำว่า “นะ” คำเดียว สามารถแสดงเจตนาของผู้พูดได้หลากหลายขึ้นอยู่กับน้ำเสียงและบริบท ยิ่งไปกว่านั้นคำเสริมในภาษาไทยมักมีความหมายในเชิงนามธรรม กล่าวคือความหมายของคำไม่ได้ปรากฏหรือรู้ได้ด้วยสัมผัสทั้ง 5 แต่เป็นการเข้าใจความหมายจากสถานการณ์ ซึ่งความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำให้เกิดความสับสนและเลือกใช้คำเสริมที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นการศึกษารายละเอียดของภาษาไทย นอกจากผู้เรียนจะต้องศึกษาลักษณะของภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องศึกษาเรื่องการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและกาลเทศะ เพราะหากผู้เรียนมีความรู้เรื่องการใช้ภาษาไม่เพียงพอ อาจทำให้การติดต่อสื่อสารเกิดความผิดพลาด สื่อสารได้ไม่ตรงความต้องการ หรืออาจจะสื่อสารได้แต่ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการสื่อสาร ความผิดพลาดหรือความไม่เหมาะสมที่เกิดขึ้นนั้น ล้วนมีสาเหตุมาจากการใช้ภาษาที่บกพร่องหรือไม่คำนึงถึงการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง การศึกษาเรื่องการใช้คำเสริม

⁶ Gao Siyuan. (2558: 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ในภาษาไทย จะทำให้ผู้เรียนชาวต่างชาติใช้คำเสริมที่มีความเกี่ยวข้องระหว่างบทบาทของผู้พูด และคู่สนทนา ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งการเรียนการสอนเรื่อง ไวยากรณ์เกี่ยวกับตำแหน่งและหน้าที่ของคำเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ได้ การเข้าใจ และเลือกใช้คำเสริมได้อย่างถูกต้องของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติสามารถเข้าถึงวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย สามารถสื่อสารอย่างมีความหมายและมีมาตรฐานความสามารถการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับการใช้ภาษาของเจ้าของภาษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยที่สูงขึ้น และมีความเข้าใจอันดีต่อภาษาไทยอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนการสอนคำเสริมในภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ซึ่งต้องการจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจคำเสริม และสามารถนำคำเสริมไปใช้ได้ถูกต้อง ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ จากการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน หรือแม้กระทั่งสื่อการเรียนรู้อื่นต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งบทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อการเรียนรู้อื่นที่มีแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการใช้ภาษาไทยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

บทเรียนสำเร็จรูปมีหลักจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้โดยธรรมชาติสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ และมีประสิทธิภาพใช้สอนแทนครูได้ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล บทเรียนจะใช้เวลาเรียนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถและความพร้อมของผู้เรียน ไม่จำกัดเวลาและสถานที่เรียน ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนอย่างเต็มที่ เป็นตัวของตัวเอง ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งได้รับการเสริมแรงในทันที ทำให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี (จิรารัตน์ ชีเวชย์, 2542 : 3) ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีกำลังใจและความพยายามในการเรียนต่อให้จบบทเรียน บทเรียนสำเร็จรูปเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีวิวัฒนาการมาจากอดีต โดยถูกนำไปใช้ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ และยืทนเวลาสอนได้อีกด้วย เพราะผลการวิจัยหลายฉบับพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปสามารถสอนเนื้อหาได้มากกว่าวิธีสอนอย่างอื่น โดยใช้เวลาน้อยกว่า เห็นได้จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้เวลาในการเรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องคำวิเศษณ์ เป็นเวลา 3 ชั่วโมง (นิมิตร มั่นเภา 2539: 34) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนหลักภาษาไทยด้วยบทเรียนสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือครู (ณัฐยานันท์ การุณ, 2554: 34) กล่าวได้ว่าบทเรียนสำเร็จรูปมีความน่าสนใจ สามารถพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

บทบาทและความสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูปเหมาะสมที่จะนำมาเป็นสื่อใช้พัฒนาทักษะการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แบบเส้นตรง

(Linear Program) ที่มีลักษณะของบทเรียนที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจน มีการจัดความรู้เป็นขั้นตอน เนื้อหาแบ่งเป็นกรอบย่อยๆ ที่ละน้อยต่อเนื่องกัน เนื้อหาจะเรียงลำดับจากง่ายไปสู่ยาก โดยผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะการอ่านเป็นหลัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดนำรูปภาพการ์ตูนประกอบบทเรียนเพื่อช่วยอธิบายเนื้อหาการใช้คำเสริมในภาษาไทยในบริบทต่างๆ และ CD บันทึกเสียงแสดงตัวอย่างการออกเสียงคำเสริมในภาษาไทยมาใช้ในการเรียนการสอน เพราะเสียงสระและวรรณยุกต์มีผลทำให้ความหมายย่อยของคำเสริมในภาษาไทยเปลี่ยนไป รวมทั้งการแสดงเจตนาอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกัน การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปประกอบรูปภาพการ์ตูนและ CD บันทึกเสียงจะมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครูผู้สอน และยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และนำคำเสริมในภาษาไทยไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชาวต่างชาติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 37 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชาวต่างชาติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 20 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 3 สัปดาห์ ทั้งนี้ รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังเรียน

4. เนื้อหา

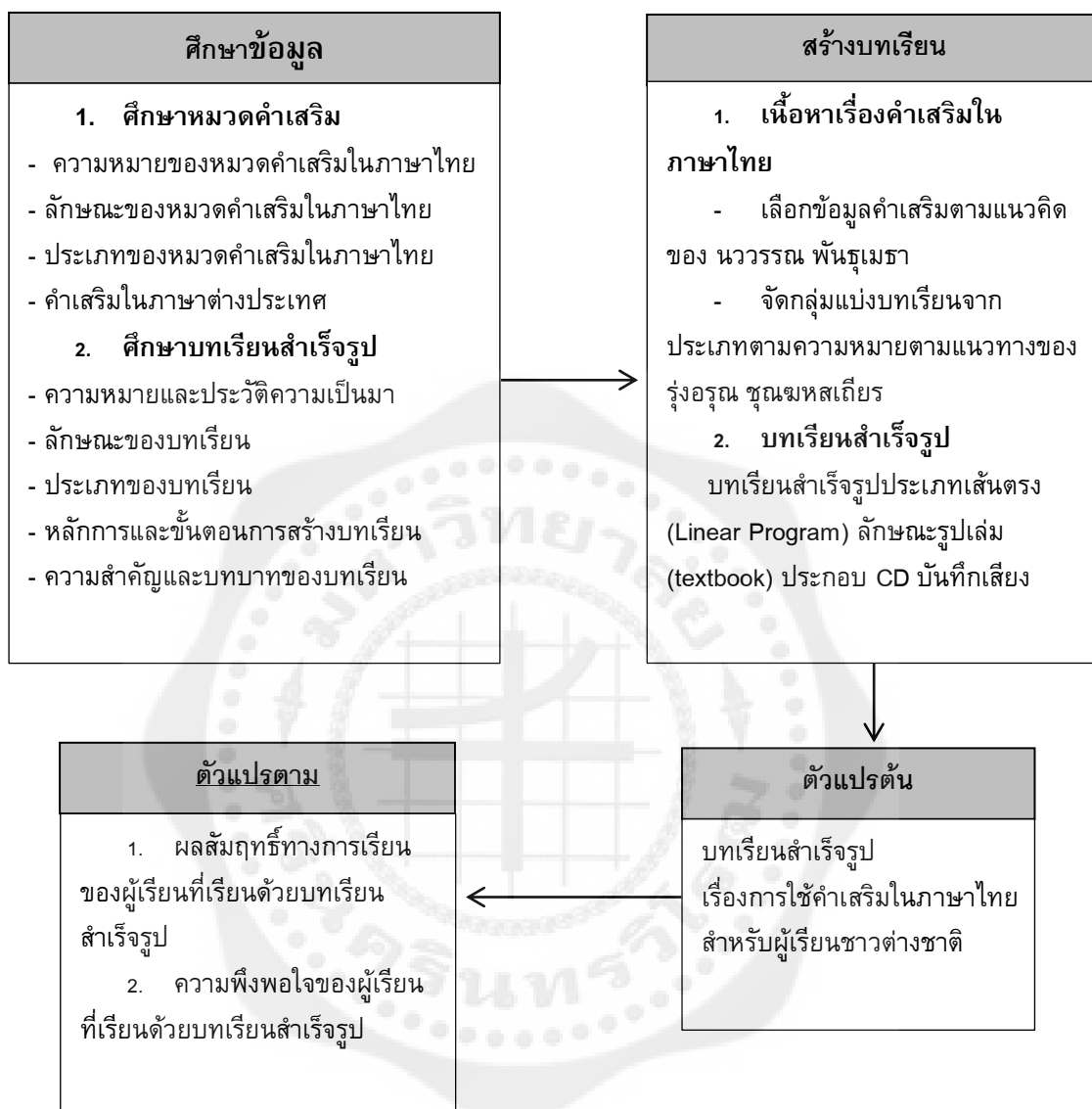
ผู้วิจัยศึกษาหมวดคำเสริมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเลือกคำเสริมตามแนวคิดของ นววรรณ พันธุเมธา แล้วนำมาพิจารณาจัดกลุ่มคำเสริมตามแนวทางการแบ่งประเภทคำเสริมตามความหมายของ รุ่งอรุณ ที่ชชอุณหเชียร และ วิไลวรรณ สมโสภณ โดยจัดเป็นบทเรียนสำเร็จรูปสี่ประสม ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูปประเภทรูปเล่ม (Textbooks) แบบเส้นตรง (Linear Program) และ CD บันทึกเสียง แบ่งเนื้อหาเป็น 8 บท แต่ละบทประกอบด้วยกรอบเนื้อหา กรอบคำถาม และแบบทดสอบท้ายบท ดังนี้

- บทที่ 1 ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม
- บทที่ 2 คำเสริมแสดงความหมายบอกข้อมูล
- บทที่ 3 คำเสริมแสดงความหมายถาม
- บทที่ 4 คำเสริมแสดงความหมายคาดคะเนหรือสงสัย
- บทที่ 5 คำเสริมแสดงความหมายขัดแย้ง
- บทที่ 6 คำเสริมแสดงความหมายสั่ง
- บทที่ 7 คำเสริมแสดงความหมายชักชวนหรือขอร้อง
- บทที่ 8 คำเสริมแสดงความรู้สึก

สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ อยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

การศึกษาเรื่องคำเสริมและความสำคัญของบทเรียนสำเร็จรูป

ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือช่วยการสอนและพัฒนาทักษะการใช้คำเสริมในภาษาไทยของชาวต่างชาติ ผู้วิจัยเลือกศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ บทเรียนสำเร็จรูป และคำเสริม เพื่อใช้สำหรับกำหนดกรอบการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

2.1 การศึกษาเรื่องคำเสริม

2.2 การศึกษาเรื่องบทเรียนสำเร็จรูป

2.1 การศึกษาเรื่องคำเสริม

นักไวยากรณ์และนักภาษาศาสตร์เรียกหมวดคำชนิดนี้ไว้แตกต่างกัน วิจิตร ภาณุพงศ์ เรียกว่าคำลงท้ายตามทฤษฎีโครงสร้าง ส่วน อุดม วโรตม์สีกขิตต์ เรียกว่าคำขยายประโยค ตามหน้าที่ของคำ สมทรง บุรุษพัฒน์เรียกว่าคำอนุภาคตามหน้าที่และโครงสร้าง ในขณะที่ นววรรณ พันธุเมธา เรียกว่าคำเสริม โดยพิจารณาคำจากหน้าที่ โครงสร้าง ความหมาย และการใช้ไปพร้อมกันๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเรียกคำชนิดนี้ว่า คำเสริม

2.1.1 ความหมายของคำเสริม

คำเสริม ใช้ประกอบอยู่ท้ายคำ วลี หรือประโยค มักปรากฏในภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน เพื่อเสริมอารมณ์ในการสื่อสาร ไม่มีความหมายในตัวเอง ต้องประกอบเข้ากับคำ วลี หรือประโยคแล้วจึงจะมีความหมาย คำเสริม จัดเป็นหมวดคำหนึ่งในภาษาไทยที่มีนักวิชาการหลายท่านเรียกว่า หมวดคำลงท้าย ตามที่ วิจิตร ภาณุพงศ์ (2534: 61) ในหนังสือโครงสร้างภาษาไทย ได้ให้ความหมายของคำลงท้ายไว้ว่า เป็นคำที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายสุดของประโยค หรืออาจจะปรากฏในตำแหน่งท้ายส่วนของประโยค เช่นเดียวกับ วิจิตร ภาณุพงศ์ และคณะ ในหนังสืออุเทศภาษาไทย ชุด บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 (2552: 60-61) อธิบายความหมายของคำลงท้ายว่า หมายถึง คำที่ปรากฏในตำแหน่งท้ายสุดของประโยค ไม่มีความหมายเด่นชัดในตัว และไม่มีหน้าที่สัมพันธ์กับส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค แต่ละคำอาจมีหลายรูปซึ่งแตกต่างกันที่เสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของเสียงสระ เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือทั้งสองเรื่องก็ได้ อาจแบ่งย่อยเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแสดงทัศนภาวะและกลุ่มแสดงมารยาท

กล่าวได้ว่า การกำหนดให้เรียกว่าคำลงท้ายนั้น เป็นการพิจารณาหมวดคำโดยใช้เกณฑ์ทฤษฎีโครงสร้างในการจำแนก โดยจะเห็นได้จากการนิยามความหมายหมวดคำที่ให้ ความสำคัญกับตำแหน่งของคำในประโยคเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตามนักวิชาการบางท่านจัด

หมวดคำชนิดดังกล่าวไว้เป็นหมวดคำวิเศษณ์ ชนิดประติษฐานวิเศษณ์ หรือคำขยายประโยค ดังที่ อุดม วโรตม์ลิขิตต์ (2539: 108) แสดงความเห็นเกี่ยวกับคำท้ายประโยคไว้ว่า เป็นคำที่จัดเป็นบริวารของทั้งประโยค แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ 1) คำขยายประโยค ได้แก่ ด้วย เลย เล่า (ซึ่งกร่อนเป็น ละ) เช่น แม่ซื้อกางเกงมาให้ลูกด้วย ผู้ชายคนนี้ไม่เอาไหนเลย คุณจะไปกับเราไหมเล่า เป็นต้น ซึ่งพระยาอุปกิตศิลปสาร และกำชัย ทองหล่อ เรียกว่า ประติษฐานวิเศษณ์ และ 2) คำลงท้าย ใช้เพื่อแสดงความสุภาพในปัจจุบัน ได้แก่ ครับ ค่ะ คะ เป็นต้น

การเรียกคำชนิดนี้เป็นหมวดคำวิเศษณ์ ชนิดประติษฐานวิเศษณ์ สันนิษฐานว่า พระยาอุปกิตศิลปสาร กำชัย ทองหล่อ และอุดม วโรตม์ลิขิตต์ ให้น้ำหนักกับหน้าที่ของคำมากกว่าตำแหน่งของคำในประโยค ส่วน สมทรง บุรุษพัฒน์ (2536: 80-82) แบ่งหมวดคำอนุภาคตามวากยสัมพันธ์ เป็นส่วนประกอบของคำชนิดอื่น ไม่มีความหมายของคำ และไม่สามารถปรากฏอิสระตามลำพังได้ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 67) ก็ได้กล่าวถึงคำอนุภาคไว้ในบทเรียนหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ทำนองเดียวกันว่า เป็นส่วนเล็กๆ ไม่ใช่ส่วนประกอบสำคัญของประโยคบางคนเรียกคำเสริม เพราะมักเสริมเข้าท้ายประโยค ในขณะที่ นววรรณ พันธุเมธา เรียกว่าคำเสริม ในหนังสือ ไวยากรณ์ไทย (2527: 72) พิจารณาหมวดคำชนิดนี้ในแง่ของโครงสร้าง หน้าที่ และความหมายไปพร้อมๆ กัน นววรรณ พันธุเมธา กล่าวว่าคำเสริม คือ คำหรือกลุ่มคำที่เสริมเข้าไปในประโยค ช่วยแสดงเจตนา ว่าต้องการถามหรือสั่งหรือบอกเล่า อารมณ์และความรู้สึกของผู้พูดว่า นับถือเอ็นดู หรือดูหมิ่น ฯลฯ ตลอดจนแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการจัดคำชนิดนี้เป็นหมวดคำเสริม หมวดคำลงท้าย หมวดคำวิเศษณ์ และคำอนุภาค ซึ่งได้พิจารณาในแง่ของโครงสร้าง หน้าที่ และความหมายแตกต่างกันไป จะเห็นได้ว่าการจัดคำชนิดนี้ไว้เป็นหมวดคำเสริมตามแนวคิดของ นววรรณ พันธุเมธา ไม่เพียงแต่จะพิจารณาในแง่ของโครงสร้าง หน้าที่ และความหมายเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการใช้เพื่อเน้นเจตนาผู้พูด ตลอดจนแสดงสถานภาพ อารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดในบริบทต่างๆ

2.1.2 ลักษณะของคำเสริม

ลักษณะของคำเสริมในภาษาไทย พิจารณาได้ 3 ประเด็น ได้แก่ ลักษณะทางโครงสร้าง ลักษณะทางเสียง และลักษณะทางความหมาย

2.1.2.1 ลักษณะทางโครงสร้าง

ตามแนวคิดของ วิจิตรน ภาณุพงศ์ (2534) ที่แบ่งหมวดคำ โดยอาศัยตำแหน่งของคำเป็นเกณฑ์ มีการใช้กรอบประโยคทดสอบเป็นหลักในการแบ่งคำพูดออกเป็นหมวดคำ คำเสริมมักปรากฏที่ส่วนท้ายของประโยค หรืออาจจะปรากฏในตำแหน่งท้ายส่วนของคำหรือต่อท้ายวลี ดังตัวอย่าง

“อรรอยจ้งนะ กับข้าวนี้”

“เหน้อยมากไหม คุณ”

นะ ไหม ในตัวอย่างข้างบน อยู่ท้ายหน่วยกรรมโดยต่อท้ายกริยาวลี อรรอยจ้ง และเหน้อยมาก ตามลำดับ

2.1.2.2 ลักษณะทางเสียง

การใช้คำเสริมท้ายประโยคชนิดต่าง ๆ สัมพันธ์กันกับเสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของเสียงสระ เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือทั้งสองเรื่องก็ได้ นอกจากนี้ยังแสดงความหมายย่อยของคำพวกเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อแสดงเจตนา หรืออารมณ์ และความรู้สึกของผู้พูดให้ชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่าง

คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

คะ ค่ะ

จ้า จ๋า

อู๋ อู๊ อู๋

ละ ล่ะ

หรือก รือก

คำที่มีเสียงสระต่างกัน

อะ อา

เหรี้อ เหรอ

คำที่มีเสียงสระและเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

คะ อา

จ๊ะ จ๋า

2.1.2.3 ลักษณะทางความหมาย

คำเสริมสามารถพิจารณาตามลักษณะทางความหมายได้ดังที่ รุ่งอรุณ ทิมขุนทดเถียร และวิไลวรรณ สมโสภณ (2531: 104 – 133) ได้แบ่งคำเสริมตามแนวคิด Fillmore (1971) นักภาษาศาสตร์ กล่าวถึงเงื่อนไขที่ช่วยอธิบายความหมายของคำ เงื่อนไขบางข้อเป็นเงื่อนไขทางสังคม และเงื่อนไขบางข้อเป็นเงื่อนไขทางวากยสัมพันธ์ เงื่อนไขต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาคำเสริมมีดังต่อไปนี้

1. ความเบื้องต้น (Presupposition) เป็นอรรถลักษณะ หมายถึงความรู้ที่ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจร่วมกัน หรือรับรู้ร่วมกันอยู่ก่อนที่จะมีการกล่าวข้อความออกมา เช่น คนนี้เป็นน้องของเธอ เธอ ลองทำดูสิ เป็นต้น

2. ความบอกข้อมูลใหม่ (Assertion) เป็นอรรถลักษณะ หมายถึง คำลงท้ายที่มีหน้าที่ในการบอกข้อมูลใหม่ โดยที่ไม่มีความหมายอื่นร่วมด้วย เช่น ผู้หญิงคนนี้สวยเหมือนกันนะ เขาเป็นน้องชายของฉันละ เป็นต้น

3. รูปประโยค เป็นอรรถลักษณะทางวากยสัมพันธ์ หมายถึง คำลงท้ายแต่ละคำสามารถเกิดในรูปประโยคชนิดใดได้บ้าง เช่น ไปทางไหนกันหมดนะ บ้านนี้มีกี่คนหน้า เด็ก ๆ ทุกวันนี้ไม่เชื่อฟังพ่อแม่เท่าไรหรอก เป็นต้น

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง เป็นอรรถลักษณะที่เป็นเงื่อนไขทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ทางด้านสภาพทางสังคม หรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังซึ่งมีส่วนในการเลือกใช้คำเสริม เช่น หายไปไหนวะ เดียวนี้ฉันไม่ทำงานแล้วค่ะ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เกณฑ์การพิจารณาคำเสริมในภาษาไทยประกอบด้วย 3 ลักษณะที่สัมพันธ์กัน คือ โครงสร้าง เสียง และความหมาย คำเสริมในภาษาไทยไม่มีความหมายเด่นชัดในตัวเอง หากแต่อาศัยการปรากฏท้ายคำ วลี หรือประโยคเพื่อเสริมความหมายของประโยค โดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ และความแตกต่างของเสียงเป็นปัจจัยสำคัญในการแยกความหมาย สอดคล้องกับ รุ่งอรุณ ทิฆุณห์เถียร และวิไลวรรณ สมโสภณ (2531) วิจัยเรื่อง คำลงท้ายในภาษาถิ่นจังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาลักษณะทางเสียงและอรรถศาสตร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างเสียงกับความหมายของคำลงท้ายในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยปรากฏว่า ลักษณะทั้งสองประการมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยลักษณะทางอรรถศาสตร์ที่พิจารณาตามเงื่อนไขจะบอกความหมายหลัก ส่วนลักษณะทางเสียงอธิบายความหมายย่อย วิเคราะห์โดยอาศัยระบบ 3 ระบบ ได้แก่ 1. ระบบความสูง-ต่ำของเสียง สามารถแสดงเจตนา อารมณ์ความรู้สึของผู้พูด 2. ระบบความสั้นยาวของพยางค์ 3. ลักษณะเส้นเสียงในการลงท้ายพยางค์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันมากขึ้นในด้านความหมาย แบ่งคำลงท้าย ได้ 6 ประเภท ได้แก่ 1. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการถาม 2. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการขัดแย้ง 3. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการชักชวน หรืออ้อนวอน 4. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการสั่งหรือตักเตือน 5. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการคาดคะเน 6. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายสุภาพหรือไม่สุภาพ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการแบ่งคำเสริมในภาษาไทยตามลักษณะทางความหมายตามแนวทางการแบ่งประเภทของรุ่งอรุณ ทิฆุณห์เถียร และวิไลวรรณ สมโสภณ สอดคล้องกับการใช้คำเสริมในบริบทต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจะนำแนวทางดังกล่าวมาพิจารณาคัดกลุ่มคำเสริมของ นววรรณ พันธุเมธา

2.1.3 ประเภทของคำเสริม

คำเสริมในภาษาไทยสามารถแบ่งได้หลายประเภท ตามลักษณะและหน้าที่ มีนักวิชาการได้แบ่งประเภทของคำเสริมในภาษาไทยไว้ดังนี้

นworรณ พันธ์เมธา (2527) แบ่งคำเสริมได้เป็น 3 ประเภท คือ คำบอกมาลา คำบอกการถาม และคำบอกสถานภาพ

1. คำบอกมาลา ไม่ค่อยใช้เมื่อสื่อสารด้วยการเขียน แต่มักใช้เสมอเมื่อสื่อสารด้วยการพูดทำให้คำพูดน่าฟัง ไม่ห้วนสั้นเกินไป ทั้งยังช่วยเน้นเจตนาของผู้พูดอีกด้วยว่าถาม สั่ง ขู่ หรืออ้อนวอน ฯลฯ ซึ่งตำแหน่งคำบอกมาลามักอยู่ท้ายประโยค และอาจอยู่ท้ายหน่วยนามได้ คำบอกมาลาอาจกำหนดได้เป็นพวกๆ เช่น

พวก ละ ได้แก่ ละ ละ

ใช้ในประโยคบอกให้ทำ มักสั่งห้าม

เช่น เธออย่าไปละ

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ มักไม่ใช้ในประโยคคำตอบ

เช่น ฉันไปละ พรุ่งนี้มาใหม่

ใช้ในประโยคถามให้ตอบ

เช่น ไปกันกี่คนละ คุณจะไปละหรือ

พวก นะ ได้แก่ นะ นะ นา น้า

ใช้ในประโยคบอกให้ทำ เจตนาสั่ง แสดงความรำคาญ ขอร้อง เกลี้ย

กล่อม ขู่ หรือเตือนสติ

เช่น ไปเดี๋ยวนี้นะ

อย่าแกล้งนะ

เข้ามาก่อนหน้า จะรีบไปไหน

ไปเดี๋ยวนี้น้า ถ้าช้าจะไปไม่ทัน

อย่ากลับบ้านดึกหนา

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ เจตนาขออนุญาต เตือน แสดงความเห็น บอกเล่าให้ปฏิบัติตาม อธิบายแสดงเหตุผล หรือแสดงความขัดแย้ง บอกเล่าแสดงความขัดแย้ง

เช่น ฉันกินก่อนนะ

อากาศดีนะ

ฉันไม่ชอบเด็กพูดปดนะ

เย็นแล้วนะ ฉันต้องไปจริงๆ

ฝนคงไม่ตกนะ ฟ้าออกใสแจ้ว

ฉันว่าเขาไม่รู้หน้า

ฝนจะตกหน้า เอร่อมไปด้วย

สองโมงแล้วหา เดี่ยวไม่ทันรถ

ใช้ในประโยคถามให้ตอบ แสดงความสงสัย หรือรำพึงกับตัวเอง

เช่น นั้นลูกอะไรนะ

เขาเข้าไปได้ยังไงนะ

เขาไปไหนหน้า

เขาไปไหนกันนะ

พวก ชี ได้แก่ ชี ชี ชี ชี

ใช้ในประโยคบอกให้ทำ ใช้สั่ง บังคับ แนะนำ ปล่อย หรือชักชวน และแสดงอารมณ์หงุดหงิดรำคาญ

เช่น เปิดประตูสิ

นั่งลงสิ

อย่าโยกเก้าอี้สิ

ฟังฉันก่อนสิ ฉันจะอธิบายให้ฟัง

แล้วก็แล้วกันสิ

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ ใช้ตอบรับ แย้ง คาคะเน หรือปล่อย

เช่น ก. ทาม ฟรุ้งนี้คุณมาไหม

ข. ตอบ มาสิ

คุณคงคิดว่าฉันตกลงสิ

ฝนตกแล้วสิ

ก. ทาม ฟรุ้งนี้ คุณจะมาไหม

ข. ตอบ มาสิ ไม่ต้องกลัวว่าฉันจะไม่มา

พวก เกอะ ได้แก่ เกอะ เกิด

ใช้ในประโยคบอกให้ทำ เจตนาอนุญาตหรือชักชวน

เช่น นั่งเกอะ

พวก กระมัง ได้แก่ กระมัง มัง มั้ง

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ แสดงความคาคะเน

เช่น แกคงชอบคุณมัง

พวก หรอก ได้แก่ หรอก ร็อก

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ เชิงปฏิเสธ หรือตอบรับรองโดยผู้พูด
ต้องการจะกล่าวแย้ง

เช่น ฉันไม่สนใจเขานักหรอก
เขาก็เก่งหรอก แต่ฉันไม่นับถือ

พวก แหนะ ได้แก่ แหนะ

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ แจ้งในสิ่งที่ยังไม่รู้
เช่น เขาอยู่บ้านหลังนั้นแหละ

พวก นี่ ได้แก่ นี่ เหนีย

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ ใช้โต้แย้งกับอีกฝ่ายหนึ่ง
เช่น เขามาวาฉันก่อนนี่
ใช้ในประโยคถามให้ตอบ
เช่น เขาเข้าไปได้อย่างไรกันนี่

พวก หนอ ได้แก่ หนอ น้อ

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ แสดงการรำพึง
เช่น บาปกรรมมีจริงหนอ
ใช้ในประโยคถามให้ตอบ แสดงการรำพึง
เช่น เขาจะมาไหมน้อ

พวก แหละ ได้แก่ แหละ

ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ เพื่อเน้นย้ำ
เช่น ผมสั่งเองแหละ คุณจะทำไม

นอกจากนี้ ยังพบลักษณะการซ้อนคำบอกมาลา

คำพวกนะ อาจซ้อนกันได้เป็น

นะนะ นะนะนะ ใช้เมื่อรบเร้าอ่อนนวยคนสนิท

น่า...นะ นะ....น่า ใช้แสดงอาการอ่อนนวย

นะนะ ใช้แสดงความคิดเห็นของผู้พูด

นะนา ใช้แสดงความคิดเห็นที่ค่อนข้างมั่นใจ

หน้า ใช้แสดงความมั่นใจ

การอ่านคำพวก นะ กับ พวก ชี

นะชิ นะชี นะชี้ ใช้ในประโยคบอกเล่าเรื่องที่ผู้ถามน่าจะรู้ได้เอง

ชีนะ ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ แสดงการคาดคะเนเชิงหาข้อ

ชีนะ ชีหน้า ใช้ประโยคแจ้งให้ทราบ แสดงความมั่นใจ

การอ่านคำพวก นะ กับพวก ละ

ละนะ ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ เป็นการบอกให้รู้เชิงอนุญาต

ละนะ ละหน้า ละหน้า ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบแสดงการคาดคะเนอย่าง

ค่อนข้างแน่ใจ

การอ่านคำพวก นะ กับพวก เอะ

เอะนะ เอะนะ เอะหน้า เอะหน้า แสดงการขอร้อง อ่อนน้อม

การอ่านคำพวก ชี กับพวก ละ

ละชี ละชี้ ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบแสดงการคาดคะเนเมื่อผู้พูด

ต้องการเน้น

การอ่านคำพวก นี้ กับพวก นะ

นี้ะ ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ แสดงความรู้หรือความเชื่อ

นี้หน้า ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ แสดงความหมายคล้าย

นี้หน้า ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ มักแสดงการสบประมาท หรือซ้ำเติม

คำบอกมาลาเหล่านี้มีลักษณะพิเศษ คือ เมื่อพูด เสียงอาจสั้นหรือยาว และเป็นเสียงสูงต่ำแตกต่างจากอักษรที่เขียน เช่น ละ เวลาพูดจะเป็น ลา (เสียงสั้นกว่า ลา ที่หมายถึงสัตว์ชนิดหนึ่ง) ชี เวลาพูด จะเป็น ชี (เสียงสั้นกว่า ชี ในคำว่า ชีโร่) เอะ เวลาพูดเป็น เทอ (เสียงสั้นกว่าเธอ) หน้า เวลาพูดเป็น หน้า (เสียงไม่ตรงกับ หน้า ที่หมายถึงน้องของแม่ที่เดียว) เมื่อไม่อาจบันทึกเป็นตัวอักษรได้ตรงตามเสียง ผู้อ่านก็ต้องกำหนดเองให้ถูกต้องตามความหมาย เพราะเมื่อเราออกเสียงต่างกัน ความหมายก็ต่างกันด้วย

2. คำบอกการถาม คือ คำที่ทำในประโยคแจ้งให้ทราบกลายเป็นประโยคถามให้ตอบ คำบอกการถามถือเป็นคำบอกมาลาชนิดหนึ่ง เพราะการถามก็เปลี่ยนเสียงไปได้ต่าง ๆ โดยความหมายยังคงเดิม เปลี่ยนเพียงอารมณ์ และความรู้สึกของผู้พูด แต่คำบอกการถามมีลักษณะ

พิเศษ เป็นต้นว่าในประโยคมีทั้งคำบอกการถามและคำบอกมาลา คำบอกการถามมักจะอยู่หน้าคำบอกมาลา คำบอกการถามมี 2 คำ ได้แก่ คำว่า หรือ กับ ไหม

หรือ ใช้เมื่อผู้ถามได้ทราบเรื่องราวมาบ้างแล้ว แต่ต้องการถามเพื่อความแน่ใจ คาดว่าผู้ตอบจะตอบรับหรือไม่ก็ได้ ใช้อยู่ท้ายประโยคที่มีความหมายปฏิเสธ

เช่น เขาไม่ชอบสุนัขหรือ

เขาไม่ได้ไปโรงเรียนหรือ

ไหม ใช้เมื่อผู้ถามไม่ได้ทราบเรื่องมาก่อน ต้องการคำตอบ ใช้กับประโยคที่แสดงเหตุการณ์ที่ยังมาไม่ถึงและแสดงประสบการณ์ได้

เช่น เขาจะไปไหม

เขาเคยไปไหม

ใช้กับประโยคที่แสดงความจำเป็น หรือแสดงความที่ควรจะเป็น แต่ไม่ใช้การคาดคะเน

เช่น เขาน่าจะไปไหม

เขาต้องไปไหม

นอกจากนี้ ยังพบการซ้อนคำบอกการถาม

ใช้ไหม มีลักษณะการใช้เช่นเดียวกับคำว่า หรือ ใช้กับประโยคที่แสดงว่าผู้ถามพอทราบเรื่องราวมาบ้าง ไม่มีความหมายแฝงแสดงความแปลกใจของผู้ถาม แต่ หรือ มักแฝงความแปลกใจ ไม่เชื่อในสิ่งที่รู้หรือได้ยินมา

ไม่ใช่หรือ ใช้กับประโยคที่แสดงว่าผู้พูดยังไม่แน่ใจนัก เปิดโอกาสให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิเสธได้

เช่น นาย ก. น้องผมชอบคุณต้อย

นาย ข. เขาชอบคุณแต่ไม่ใช่หรือ

หรือเปล่า ใช้ในประโยคคาดคะเนที่มีคำว่า เพิ่ง กำลัง และ อยู่

เช่น เขาเพิ่งออกจากบ้านหรือเปล่า

เขานอนอยู่หรือเปล่า

หรือยัง ใช้ถามเมื่อต้องการทราบว่าเกิดขึ้นแล้วหรือยังไม่ได้เกิด

เช่น เขาไปหรือยัง

เขาไปแล้วหรือยัง

3. คำบอกสถานภาพคือ คำเสริมที่แสดง เพศ วัย ของผู้พูด ฐานะของผู้พูดต่อผู้ฟัง ได้แก่คำดังต่อไปนี้

เพศของผู้พูด

เป็นหญิงจะใช้คำว่า **คะ ค่ะ จ๊ะ จั๊ยะ ยะ ย่ะ เพคะ ฮ่ะ** ผู้หญิงบางคนใช้คำว่า **วะ** หรือ **ว๊วย** ด้วย

ถ้าผู้พูดเป็นชายจะใช้คำว่า **ครับ วะ ว่ะ ว๊วย พระพุทธเจ้าข้า**
พะยะคะ ฮ่ะ ผู้ชายบางคนใช้คำว่า **จ๊ะ จั๊ยะ** กับผู้หญิงแสดงความสนิทสนมหรือความเอ็นดู

เพศของผู้ฟัง

ถ้าผู้ฟังเป็นหญิง ผู้พูดแม้จะเป็นชายก็อาจใช้คำว่า **คะ ค่ะ จ๊ะ จั๊ยะ**

ถ้าผู้ฟังเป็นชาย ผู้พูดแม้จะเป็นหญิงก็อาจใช้คำว่า **ครับ**

วัยของผู้พูด

เด็กหญิงและเด็กสาวมักใช้คำว่า **ฮะ ฮ่ะ**

เด็กชายและหนุ่มมักใช้คำว่า **ฮะ**

ฐานะของผู้ฟัง

ถ้าผู้ฟังเป็นเจ้านาย ผู้พูดที่เป็นหญิงใช้คำว่า **เพคะ**

ถ้าผู้ฟังเป็นเจ้านาย ผู้พูดที่เป็นชายใช้คำว่า **พระพุทธเจ้าข้า**

พะยะคะ

ท่าทีของผู้พูดต่อผู้ฟัง

ถ้าผู้พูดไม่ยกย่องผู้ฟังซึ่งอาจเป็นเพราะความสนิทสนมหรือเป็นเพราะผู้ฟังมีฐานะต่ำกว่า ผู้พูดอาจใช้คำว่า **วะ ว๊วย** ซึ่งเป็นคำไม่สุภาพและมักใช้เฉพาะชาย

ถ้าผู้พูดยกย่องผู้ฟัง ผู้พูดที่เป็นหญิงใช้คำว่า **คะ ค่ะ** ผู้พูดที่เป็นชายใช้คำว่า **ครับ**

สอดคล้องกับแนวคิดของ David Smyth (2002) ที่แบ่งคำเสริมในภาษาไทยออกเป็น 3 ประเภท คือ คำเสริมแสดงการถาม คำเสริมแสดงความสุภาพ และคำเสริมบอกมาลา ดังนี้

1. คำเสริมแสดงการถาม (Question particles) คือ คำที่ใช้แสดงการถามที่ต้องการการตอบรับ หรือปฏิเสธ (Yes/No question) ได้แก่คำว่า **ไหม หรือ ใช่ไหม นะ หรือเปล่า หรือยัง**

2. คำเสริมแสดงความสุภาพ (Polite particles) คือ คำที่ใช้เพื่อให้เกียรติผู้สนทนา ปรากฏการใช้ดังนี้ 1. ใช้ลงท้ายประโยคคำถาม 2. ใช้ลงท้ายประโยคบอกเล่า 3. ใช้ตอบรับ หรือ ปฏิเสธ ซึ่งตามหลังคำปฏิเสธว่า “ไม่” 4. ใช้ตามหลังชื่อบุคคล 5. ใช้ขานรับ 6. ใช้ตามหลังคำเสริมบอกมาลา “ซิ” แสดงการร้องขอ

โดยผู้พูดจะเลือกใช้คำเสริมแสดงความรู้สึกตามปัจจัยดังต่อไปนี้

คำเสริมแสดงความรู้สึก ใช้อย่างเป็นทางการ ได้แก่

เพศ ได้แก่ **ครับ/ครับผม/ค่ะ** ใช้สำหรับเพศชาย และ **คะ/ค่ะ/ขา/ฮะ**

ใช้สำหรับเพศหญิง

อายุ ได้แก่ **จ๊ะ/จ๊ะ/จ้า** ใช้กับผู้ฟังที่อายุน้อยกว่า และ **ครับ/ครับผม/**

ฮะ/คะ/ค่ะ/ขา/ฮะ ใช้กับผู้ฟังที่อายุมากกว่า

สถานภาพ ได้แก่ **จ๊ะ/จ๊ะ/จ้า** ใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพต่ำกว่า และ

ครับ/ครับผม/ฮะ/คะ/ค่ะ/ขา/ฮะ ใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพสูงกว่า

คำเสริมแสดงความรู้สึกไม่สุภาพ ใช้อย่างไม่เป็นทางการ

เพศ ได้แก่ **วะ/วะ/ว๊าย** ใช้กับเพศชาย และ **ยะ/ยะ** ใช้กับเพศหญิง

คำเสริมที่ใช้สำหรับพระราชวงศ์ชั้นสูง

เพศ ได้แก่ **พะย่ะค่ะ** ใช้กับเพศชาย และ **เพคะ** ใช้กับเพศหญิง

3. คำเสริมบอกมาลา (Mood particle) คำใช้เพื่อแสดงจุดมุ่งหมายหรือเจตนาของผู้พูด ได้แก่ **ด้วย ละ/ละ นะ/นะ/น้า น้อย ใจ หรอก ซิ/ลี/ซี/ซี่ เถอะ/เหอะ ที่** ซึ่งมีการใช้แสดงเจตนาดังต่อไปนี้

ด้วย

ใช้ในการขอร้องหรือการขอโทษ

เช่น **เข้คบิลด้วย ช่วยด้วย**

ละ

ใช้แสดงการกระทำหรือสภาวะที่ได้ดำเนินไปถึงจุดหมายแล้ว

เช่น **พอละ ถูกละ**

ใช้แสดงสภาวะที่กำลังจะเปลี่ยนไป หรือในความหมายว่า “จะ...แล้ว”

เช่น **ผมกลับบ้านละ จะกินละ**

ใช้ประกอบกับคำว่า “อีก” แสดงความเบื่อหน่าย

เช่น **มาอีกละ สมชายอีกละ**

ละ

ใช้ถามเพื่อให้ได้คำตอบทันที

เช่น **ทำไมละ ไปไหนละ**

ใช้แสดงความขัดเคืองใจ

เช่น **เอาไปซ่อนไว้ที่ไหนละ**

ใช้เบนความสนใจ หรือเปลี่ยนหัวข้อการสนทนา
เช่น แล้วคุณล่ะ

นะ

ใช้แสดงความสุภาพ ลดความก้าวร้าว
เช่น ไปละนะ อย่างบอกเธอนะ
ใช้ร้องขอให้ผู้อื่นพูดซ้ำ
เช่น อะไรนะ ใครนะ
ใช้แสดงความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ หรือเห็นด้วย
เช่น วันนี้ร้อนนะ

นะ/हां

ใช้โน้มน้าวให้ผู้อื่นทำตาม
เช่น อย่าไปहां
ใช้เน้นความสำคัญของประโยค
เช่น ผู้หญิงहांก็เป็นอย่างนั้น
ตอนครูสอนอยู่हां ผมฟังไม่รู้เรื่องเลย

หน่อย

ใช้ร้องขออย่างสุภาพอาจใช้ร่วมกับคำว่า ขอ หรือช่วย
เช่น พูดซ้ำหน่อย ขอดูหน่อย

ใจ

ใช้ตอบรับหรือโต้ตอบ
เช่น เสือฉันหายไปไหน
นี่ใจ อยู่ตรงนี้

หรอก

ใช้แสดงความขัดแย้ง
เช่น ไม่ต้องหรอก ไม่แพงหรอก
ใช้แสดงความเห็นด้วย
เช่น ก็จริงหรอก

ใช้แสดงความรำคาญเล็กน้อย

เช่น ผมพูดได้เองหรือ

ช/ส/ซี/ซี่

ใช้แสดงการขอร้อง หรือคำสั่ง

เช่น เชิญนั่งสิคะ ดูนีครับ พูดอีกทีสิคะ นั่งซี

ใช้เน้นย้ำคำตอบรับ

เช่น อยากลองไหม

อยากซี

ใช้โต้แย้งคำพูดในประโยคปฏิเสธ

เช่น เขาคงไม่มา

มาซี

เถอะ/เหอะ

ใช้กระตุ้นให้ทำตามคำสั่ง คำแนะนำ คำเชิญ และคำร้องขอ อาจใช้ร่วมกับคำว่า “กัน” แสดงการกระทำร่วมกัน

เช่น กลับบ้านเถอะ เตี้ยวเถอะ

ที

ใช้แสดงการร้องขอ คล้ายกับคำว่าหนอย

เช่น ขอโทษที ช่วยเปิดทีวีที

เช่นเดียวกันกับ วิจิรัตน์ ภาณุพงศ์ (2534) ได้กล่าวถึงคำลงท้ายไว้ 3 ประเภท ได้แก่ 1. คำลงท้ายที่แสดงทัศนภาวะ หรือบอกมาลา เช่น ช/ซี/ซี่ ละ/ละ หรือก/ร็อก นะ/น่า/นา 2. คำลงท้ายแสดงการถาม เช่น เหรื่อ/เหรอ 3. คำลงท้ายแสดงความสุภาพ หรือแสดงสถานภาพ คำลงท้ายเป็นคำที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับสังคมและวัฒนธรรม การใช้คำลงท้ายในภาษาไทยนั้น นอกจากจะต้องคำนึงความหมายและชนิดของประโยคแล้ว ยังต้องคำนึงถึงเรื่องของสังคม และวัฒนธรรม ดังนี้

ความสนิทสนม คือ พูดอย่างเป็นกันเองระหว่างเพื่อนสนิท เช่น จ๊ะ จ๊ะ วะ หวะ หรือพูดอย่างเป็นทางการ เช่น ค่ะ ค่ะ ครับ ฮะ ฮะ เป็นต้น

ฐานะทางสังคม คือ คู่สนทนามีฐานะทางสังคมสูง หรือ ต่ำกว่ากัน หากคู่สนทนามีฐานะทางสังคมสูงกว่า เช่น เจ้านาย เรามักจะใช้ ค่ะ ค่ะ ครับ

ความมีอาวุโส คือ เมื่อพูดกับผู้ใหญ่ที่มีอาวุโสกว่า เรามักจะใช้ **คะ ค่ะ ครับ** แต่เมื่อพูดกับผู้ที่มีอาวุโสน้อยกว่าอาจจะใช้ **ฮะ ฮ่ะ จ๊ะ จັะ** ก็ได้

ส่วน วิจิตร ภาณุพงศ์ และคณะ (2552) แบ่งคำลงท้ายเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแสดงทัศนภาวะและกลุ่มแสดงมารยาท ดังต่อไปนี้

1. คำลงท้ายแสดงทัศนภาวะ หมายถึง คำลงท้ายที่แสดงเจตนาหรือความรู้สึก โดยมีข้อสังเกตว่า ถ้าออกเสียงสระสั้นและลงน้ำหนักเสียง มักเป็นคำสั่งหรือแสดงอารมณ์โกรธ แต่ถ้าออกเสียงสระยาวหรือไม่ลงน้ำหนัก มักแสดงเจตนาชักชวน ขอร้อง โน้มน้าว ออดอ้อน เป็นต้น เช่น **ซิ นะ เถอะ ล่ะ** ดังตัวอย่าง

ใช้แสดงความสุภาพ อาจใช้เป็นคำขานรับได้ ได้แก่ **ครับ ค่ะ คะ ขา จ้า**

เช่น รถมาแล้ว**ครับ**
 พร้อมแล้วใช้ไหม**คะ**
 ดิฉันไม่สบาย**ค่ะ**
 ครับ ผมเอง
 ขา อยู่นี่**ค่ะ**
 จ้า มีอะไรหรือ**จ๊ะ**

ใช้แสดงความไม่สุภาพ ได้แก่ **วะ หวะ ยะ ย่ะ**

เช่น จะไปไหนกัน**ดิวะ**
 รถติดจังเลย**หวะ**
 อยากกินอะไรบ้าง**ยะ**
 เข้าใจแล้ว**ย่ะ**

ใช้แสดงจริตหรือแสดงการประชด ได้แก่ **ยะ ย่ะ**

เช่น วันนี้ลมอะไรหอบมาถึงที่นี่ได้**ล่ะยะ**
 ฉันสวย**ย่ะ**

ใช้แสดงว่าผู้พูดเป็นผู้ชาย ได้แก่ **ครับ ขอรับ**

เช่น ผมอาสาไปแจ้งเขาให้**ครับ**
 คุณผู้ชาย**ขอรับ**

ใช้แสดงว่าผู้พูดเป็นผู้หญิง ได้แก่ **คะ ค่ะ ขา**

เช่น พัสดุเพิ่งมาถึงเมื่อวานนี้**ค่ะ**
 คุณมาคนเดียวหรือ**คะ**
 คุณผู้จัดการ**ขา**

ใช้เพราะไม่ต้องการระบุเพศที่แน่ชัดของตนเอง ได้แก่ **ฮะ**

เช่น อายุ 14 แล้ว**ฮะ**

2. คำลงท้ายแสดงมารยาท หมายถึง คำลงท้ายแสดงคำสุภาพและไม่สุภาพ ซึ่งสามารถแสดงสถานภาพและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ดังนี้

คำลงท้ายแสดงมารยาทอาจปรากฏหลังคำลงท้ายแสดงทัศนภาวะ ในตำแหน่งสุดท้ายของประโยค เช่น

เข้ามาซิคะ

อาหารร้านนี้อร่อยดีนะคะ

อยากกลับแล้วละครับ

ส่วน บรรจบ พันธุเมธา (2514) ได้กล่าวคำลงท้าย ประเภทบอกมาลา หรือ ทัศนภาวะ

เถอะ/เถิด

ใช้เป็นคำอนุญาตเชิงคำสั่ง เช่น กินข้าวไปเถอะ/เถิด ถึงหมดก็ไม่ว่า

ใช้แสดงการชักชวน เชิญชวน เช่น มากินด้วยกันเถอะ/เถิด

เหะ นา เหะ น้า เถอะเหะ เถอะเหะ เถอะน้า

ใช้สั่ง เช่น ออกไปเหะ อย่าเข้ามาเหะ

ใช้เชิญชวน ชักชวน เช่น ไปน้า ไปเถอะน้า

ใช้อนุญาต เช่น ไปละเหะ ขนมนี่ฉันกินเหะ

ใช้เชิงปรารภ เช่น คนเรานี้เหะ บางทีเสียงเปลี่ยนเป็น น้า

ละ ละ อาจร่อนเสียงมาจาก แล้ว หรือ เล่า

ใช้ลงท้ายประโยคไม่ให้ห้วน เฉพาะคนสนิท เช่น ไปไหมละ

ใช้ประชด เช่น ดีนี่ละ

ใช้ห้าม เช่น อย่าเข้ามาละ

ใช้บอกกล่าว อาจมี เหะ ประกอบด้วย เช่น กินละเหะ

ซิ ซิ

ใช้ออกคำสั่ง เช่น ไปซิ

ใช้แสดงความไม่แน่ใจ เช่น ไม่รู้ซิ

ใช้ตอบรับ เช่น ไปไหม – ไปซิ บางครั้งอาจประกอบด้วย เหะ เหะ ใช้ตอบรับ

เช่น ก็ไปซิเหะ

หรอก ดอก ปัจจุบันไม่ใช้ดอก

ใช้เน้นความหมายในประโยคบอกเล่า เช่น ดอกไม้นี้ไม่สวยหรือ

ใช้เน้นความหมายขัดแย้ง เช่น ไม่ใช่หรือ

ส่วน รุ่งอรุณ ที่มชอุทธรณ์ (2527) วิจัยเรื่อง คำลงท้ายในภาษาเชียงใหม่ แบ่งประเภทของคำลงท้ายตามลักษณะทางความหมายได้ 6 ประเภท ได้แก่ 1. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการขัดแย้ง 2. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการชักชวน ขอร้อง 3. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการสั่ง หรือตักเตือน 4. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการคาดคะเน 5. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการบอกข้อมูล 6. คำลงท้ายประเภทแสดงความหมายในการแสดงความสุภาพ

นอกจากนี้ อมรา ภมรบุตร (รุ่งอรุณ ที่มชอุทธรณ์ และวิไลวรรณ สมโสภณ. 2531: 12 – 13; อ้างอิงจาก Amara Bhamoraput, 1972) แบ่งคำลงท้ายตามลักษณะทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ออกเป็น 7 ประเภท คือ

1. Intensifying Particles จะเกิดในตำแหน่งแรก ส่วนทางด้านความหมายไม่ทำให้แตกต่างกันไปมากนัก เช่น สนุกจัง อากาศที่นี่ร้อนกว่าเมือง Buffalo หลายเท่า

2. Emphasizing Particles จะเกิดในตำแหน่ง Intensifying Particles ทางด้านความหมายไม่ต่างกันมากนัก เช่น สนุกจังเลย อากาศที่นี่ร้อนกว่าเมือง Buffalo หลายเท่า

3. Hortative Particles จะบอกว่าประโยคนั้นมีลักษณะเป็นประโยคคำสั่ง อ้อนวอน ชักชวน หรือบังคับ และจะเกิดตามหลัง Emphasizing Particles เช่น นั่งลง ทำเดี๋ยวนี้เลย เชียว นึกภาพเอาละสิ

4. Definite Particles จะเกิดในตำแหน่งหลัง Hortative Particles แต่เกิดหน้า Question Particles เช่น ทำอย่างนี้เชียวแหละหรือ

5. Question Particles จะใช้ในการเปลี่ยนประโยคบอกเล่าให้เป็นประโยคคำถาม ตอบรับ – ปฏิเสธ (Yes-No Question) เช่น ชอบกระดานนี้มั๊ย เธอไม่มีเวลาพักผ่อนเลยหรือ

6. Post Question Particles มีเพียงคำเดียว คือคำว่า /เล่า/ ใช้ในตำแหน่งหลัง Question particles มีความหมายในการถามอย่างอ่อนๆ หรือบางครั้งแสดงว่า ผู้พูดกำลังรำคาญในภาษาพูดอาจเปลี่ยนแปลงเป็น /ละ/ หรือ /ลา/ ก็ได้ เช่น อยากกินอะไรเล่า พูดมาสิเล่า

7. Status Particles เป็นคำที่แสดงความสุภาพเมื่อใช้พูดกับผู้มีฐานะเท่ากันหรือสูงกว่า หรือเป็นคำที่แสดงความไม่สุภาพเมื่อใช้พูดกับผู้ที่สนิทสนมมากๆ หรือในกลุ่มผู้ขายด้วยกัน การเลือกใช้ Status particles ขึ้นอยู่กับเพศ ฐานะทางสังคมของผู้พูด และผู้ฟังด้วย เช่น นั่งลงซิคะ พูดไปซิยะ กูเองวะ

สรุปได้ว่า นววรรณ พันธุมธนา วิจิณณ์ ภาณุพงศ์ และ David Smyth แบ่งประเภทของคำเสริมในภาษาไทย ไว้ 3 ประเภท ในลักษณะที่คล้ายกัน ได้แก่

1. คำเสริมบอกมโนภาพ หรือคำเสริมแสดงทัศนภาวะ กล่าวคือ คำเสริมที่ใช้แสดงเจตนาของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง

2. คำเสริมบอกการถามหรือแสดงการถาม คือ คำที่ใช้เสริมประโยคบอกเล่าเพื่อแสดงการถาม

3. คำเสริมแสดงความสุภาพหรือคำเสริมบอกสถานภาพ คือ ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ได้แก่ เพศ วัย และฐานะ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า คำเสริมประเภทนี้ เป็นคำเสริมที่สะท้อนวัฒนธรรมของสังคม ในขณะที่ วิจิตร ภาณุพงศ์ และคณะ ได้แบ่งประเภทของคำเสริมในภาษาไทยไว้ 2 ประเภท โดยไม่รวมคำบอกการถาม ได้แก่ 1. ประเภทแสดงทัศนภาวะ 2. ประเภทแสดงมารยาท

บรรจบ พันธุเมธา ได้กล่าวถึงคำเสริมในภาษาไทยไว้เพียงประเภทเดียว คือ คำเสริมบอกมโนภาพ หรือคำเสริมแสดงทัศนภาวะ ส่วน รุ่งอรุณ ที่มธุณเกียรติ แบ่งคำเสริมไว้เป็น 6 ประเภท ตามลักษณะทางความหมาย นอกจากนี้ อมรา ภมรบุตร ได้แบ่งคำเสริมไว้ 7 ประเภท ตามความสัมพันธ์ของคำในประโยค และลักษณะทางความหมาย

จากการศึกษาเรื่องหมวดคำเสริมในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าคำเสริมที่ นววรรณ พันธุเมธา ได้กล่าวไว้มีจำนวนใกล้เคียงกับการใช้ของคนในสังคมไทย และยังมีการจัดกลุ่มตามการใช้และความหมายโดยอาศัยสถานการณ์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดและคำเสริมของ นววรรณ พันธุเมธา มาใช้เป็นข้อมูลและจัดกลุ่มแบ่งประเภทตามแนวทางของ รุ่งอรุณ ที่มธุณเกียรติ และวิไลวรรณ สมโสภณ ที่แบ่งประเภทของคำเสริมตามความหมาย เพื่อให้เหมาะกับการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพราะการสื่อสารคือการสื่อความหมายของความคิดและความรู้สึกโดยใช้ภาษาเป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความ

2.1.4 คำเสริมในภาษาต่างประเทศ

นอกจากผู้สอนภาษาจะต้องมีความเข้าใจและความเชี่ยวชาญในภาษาเป้าหมายแล้ว การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาเป้าหมายกับภาษาแม่ของผู้เรียนช่วยให้ผู้สอนเข้าถึงปัญหาล่วงหน้า และง่ายต่อการเตรียมการสอน ซึ่ง ศรีวิไล พลมณี (2545: 64) ได้กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่า

การวิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษา เป็นงานของผู้สอนที่จะต้องทำก่อนการสอนเพื่อเตรียมการ แต่ไม่ใช่เนื้อหาที่จะนำไปสอนผู้เรียน ผู้สอนต้องนำวิธีการวิเคราะห์มาใช้ในการทำแบบเรียน โดยเปรียบเทียบภาษาแม่ของผู้เรียนให้ได้ประโยชน์ดังกล่าว และนำไปสู่การสอนที่มีประสิทธิภาพ

(ศรีวิไล พลมณี 2545 : 64)

ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนคำเสริมในภาษาต่างประเทศ จากการศึกษาพบว่า ในภาษาพม่า เวียดนาม ลาวโซ่ง เขมร และจีน มีการใช้คำเสริมในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับภาษาไทย โดยมีความแตกต่างและคล้ายคลึงกันในด้านจำนวน ลักษณะ และหน้าที่ ดังที่ Tamuang (2003) วิจัยเรื่อง **คำลงท้ายในภาษาพม่า** ศึกษาคำลงท้ายภาษาพม่าด้านโครงสร้าง พยางค์ การแปรเสียงและการใช้ ผลการศึกษาพบว่า ด้านโครงสร้างพยางค์ คำลงท้ายภาษาพม่ามี 5 ประเภท ได้แก่ คำลงท้ายพยางค์เดียว จำนวน 26 คำ คำลงท้ายสองพยางค์ จำนวน 42 คำ คำลงท้ายสามพยางค์ จำนวน 18 คำ คำลงท้ายสี่พยางค์จำนวน 4 คำ และคำลงท้ายห้าพยางค์ จำนวน 2 คำ ซึ่งในภาษาไทยไม่ปรากฏคำเสริมตั้งแต่ 4 พยางค์ขึ้นไป ส่วนในด้านผลการศึกษา การแปรเสียง ได้แก่ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ มีความสัมพันธ์กับความหมายย่อยของคำลงท้าย และการพิจารณาเลือกใช้คำลงท้ายภาษาพม่าขึ้นอยู่กับชนิดของประโยค สถานการณ์ การถาม การขอร้องหรือชักชวน การสั่งหรือตักเตือน และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศของผู้พูด สถานภาพของผู้พูดและผู้ฟัง ความสนิทสนมระหว่างผู้ฟังและผู้พูด และความสุภาพ คล้ายคลึงกับภาษาไทย เช่นเดียวกันกับภาษาลาวโซ่ง อัญชนา พานิช (2537) วิจัยเรื่อง **คำลงท้ายในภาษาลาวโซ่ง** ศึกษาโครงสร้างพยางค์ การแปรเสียง และการเกิดร่วมกันของคำลงท้ายในภาษาลาวโซ่ง ผลการศึกษาด้านโครงสร้างพยางค์พบว่า คำลงท้ายในภาษาลาวโซ่ง สามารถแบ่งได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ คำลงท้ายพยางค์เดียว จำนวน 21 คำ คำลงท้ายสองพยางค์ จำนวน 85 คำ และคำลงท้ายสามพยางค์ จำนวน 10 คำ คำลงท้ายสองพยางค์ และสามพยางค์เกิดจากการปรากฏร่วมกันของคำลงท้ายและหรือคำอื่น ซึ่งแตกต่างจากคำเสริมในภาษาไทย การซ้อนคำเสริมในภาษาไทย ปรากฏการซ้อนเฉพาะหมวดคำเสริมด้วยกันเอง ส่วนผลการศึกษาด้านการแปรเสียงพบว่า มีการแปรเสียง 3 ลักษณะ ได้แก่ การแปรเสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ และ ลักษณะของเส้นเสียงในพยัญชนะท้ายพยางค์ ผลการวิจัยระบุว่าการออกเสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของเสียงสระ และการเปิดปิดเส้นเสียง มีความสัมพันธ์กับความหมายของคำลงท้าย และแสดงเจตนาต่างๆ ได้ 5 ประการ ได้แก่ คำลงท้ายแสดงหน้าที่ในการบอกกล่าว การคาดคะเน การถาม การสั่ง หรือเตือน ในส่วนของภาษาเวียดนามมีการใช้คำเสริมในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกัน แต่คำเสริมในภาษาเวียดนามมีจำนวนน้อยกว่าภาษาไทย ดังที่ โสภนา ศรีจำปา (2537) ศึกษาความหมายและการใช้ คำลงท้ายในภาษาเวียดนาม ผลการศึกษาพบว่า คำลงท้ายภาษาเวียดนามมีทั้งหมด 17 คำ ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าคำเสริมในภาษาไทย สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ 1) คำลงท้ายบอกคำถาม (Question particle) ได้แก่ *chua không đây* และ *thế* 2) คำลงท้ายบอกสถานภาพ แสดงความสุภาพ ได้แก่ *ạ* และ 3) คำลงท้ายบอกมาลา เพื่อแสดงทัศนคติ อารมณ์ของผู้พูด ได้แก่ *à chăng chú đã đâu đi hả kia mà nhé nghe* และ *nhỉ* ทั้งนี้ ไม่พบการศึกษาเรื่องลักษณะทางเสียงว่ามีผลต่อความหมายหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ในภาษาเขมรมีการใช้คำเสริมในชีวิตประจำวันเช่นกัน (อรรธรณ บุญฤทธิ์, 2555) แต่เมื่อพิจารณาลักษณะการใช้แล้ว พบความแตกต่างกับคำเสริมในภาษาไทยเล็กน้อย กล่าวคือ หมวดคำเสริม (Particles) ในภาษาเขมรใช้แสดงอารมณ์

ความรู้สึก และชนิดประโยค แบ่งได้ 4 ประเภท คือ 1. คำขานรับ ใช้แสดงความสุภาพขึ้นต้นประโยคคำตอบ โดยจะแบ่งแยกการใช้ตามเพศของผู้พูด 2. คำเสริมท้าย เป็นคำหรือกลุ่มคำที่อยู่ท้ายประโยค แสดงเจตนาของผู้พูดเป็นประโยคคำถาม หรือบอกเล่า ตลอดแสดงอารมณ์และความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง ซึ่งในประโยคอาจมีคำเสริมท้ายปรากฏการเกิดร่วมกันมากกว่าหนึ่งคำ เช่น คำเสริมปฏิเสธและคำเสริมแสดงความสุภาพ หรือคำเสริมคำถามและคำเสริมแสดงอารมณ์และความรู้สึกที่มีต่อผู้ฟัง 3. คำเสริมเน้นข้อความ ใช้เน้นข้อความให้ผู้อ่านหรือผู้ฟัง สนใจข้อความที่ปรากฏร่วมด้วย หรือเป็นคำเกริ่นเพื่อถาม 4. คำเสริมเน้นหัวข้อ ใช้เน้นข้อความหรือนามวลีที่สำคัญที่อยู่ในส่วนหน้าหรือหลังของประโยคก็ได้ และสุดท้ายคำเสริมในภาษาจีน เหยียน จิ่งเหวิน (2551: 210-233) อธิบายว่า คำเสริมในภาษาจีนจะต้องปรากฏผนวกกับคำ วลี หรือประโยค เท่านั้น ไม่สามารถใช้โดยลำพัง โดยใช้แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ รูปประโยค และแสดงอารมณ์และความรู้สึกของผู้พูด สามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. คำเสริมโครงสร้าง (แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์) คือ คำเสริมที่ผนวกเข้ากับคำหรือวลีเพื่อทำหน้าที่แสดงความสัมพันธ์ของประโยค กล่าวได้ว่าคำเสริมประเภทโครงสร้างสามารถชี้ให้เห็นหน้าที่ของคำหรือวลีได้จากคำเสริมที่ปรากฏร่วมกัน ได้แก่ คำเสริมที่ชี้ให้เห็นบทขยายนาม คำเสริมที่ชี้ให้เห็นบทขยายกริยา คำเสริมที่ชี้ให้เห็นบทเสริมบทกริยาที่อยู่ข้างหน้า เพื่อทำหน้าที่บอกผล ระดับความเข้มข้น ทิศทางการเคลื่อนไหว ความเป็นไปได้ และบทเสริมประเภทบุพบทวลี และคำเสริมสำหรับสร้างนามวลี

2. คำเสริมอาการ (แสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์) คือ คำเสริมที่ใช้ตามหลังกริยา ใช้แสดงกาลหรือภาวะของการกระทำหรือเหตุการณ์

3. คำเสริมน้ำเสียง คือ คำเสริมท้ายประโยคเพื่อแสดงน้ำเสียงหรืออารมณ์และความรู้สึกของผู้พูด ตลอดจนสะท้อนชนิดประโยคบอกเล่า คำถาม ปฏิเสธ

จากการศึกษาคำเสริมในภาษาต่างประเทศที่มีการใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน พบว่า คำเสริมในภาษาพม่า ภาษาลาวโซ่ง และภาษาเวียดนาม มีลักษณะการใช้ที่คล้ายคลึงกันกับภาษาไทย กล่าวคือ การแปรเสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ มีความสัมพันธ์กับความหมายย่อยของคำเสริม และการพิจารณาเลือกใช้คำเสริมขึ้นอยู่กับชนิดของประโยค สถานการณ์ เพศของผู้พูด สถานภาพของผู้พูดและผู้ฟัง ความสนิทสนมระหว่างผู้ฟังและผู้พูด และเจตนา แต่ต่างกันที่จำนวนและการซ้อนคำซึ่งในภาษาพม่าและภาษาลาวโซ่งพบการซ้อนคำเสริมมากกว่า 4 พยางค์ขึ้นไป ส่วนภาษาเขมร และภาษาจีน พบลักษณะการใช้ที่แตกต่างกับภาษาไทยเล็กน้อย เนื่องจากคำเสริมในภาษาเขมรและภาษาจีนมีบางส่วนที่สัมพันธ์กับไวยากรณ์ ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่พบในภาษาไทย แต่อย่างไรก็ตาม คำขานรับ คำเสริมท้าย ในภาษาเขมร และคำเสริมน้ำเสียง ในภาษาจีน เป็นลักษณะที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกับคำเสริมในภาษาไทย

2.2 การศึกษาเรื่องบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูป เป็นรูปแบบของเครื่องมือช่วยการเรียนรู้ชนิดหนึ่งที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง บางครั้งอาจเรียกแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของบทเรียน เช่น แบบเรียนแบบโปรแกรม ตำราสำเร็จรูป แบบเรียนเบ็ดเสร็จ แบบเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น (ธีระชัย ปุณฺณโชติ, 2539: 6) ซึ่งมีความหมายในทำนองเดียวกันกับคำในภาษาต่างประเทศหลายคำด้วยกัน เช่น Programmed Instruction, Auto-Instruction, Automated Instruction, Auto-Instructional Programming Self-Teaching และ Self-Instructional Program. (สุนันท์ มาศจรัส, 2523: 2) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า “บทเรียนสำเร็จรูป”

2.2.1 ความหมายและประวัติความเป็นมาของบทเรียนสำเร็จรูป

เอสพิช และ วิลเลียมส์ (Espich and Williams, 1967; อ้างอิงจาก วชิราพร อัจฉริยโกศล, 2543: 29) ได้อธิบายความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า เป็นเครื่องมือช่วยทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนก้าวหน้าไป โดยเรียนจากประสบการณ์ชุดหนึ่งที่ผู้สร้างบทเรียนเชื่อว่าจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพในตัวผู้เรียน ซึ่ง เปรี๊อง กุมุท (2519: 1) ก็ได้นิยามความหมายของบทเรียนสำเร็จรูปไว้ในทำนองเดียวกันว่า หมายถึง ลำดับประสบการณ์ที่จัดวางไว้สำหรับผู้เรียนไปสู่ความสามารถ โดยอาศัยหลักความสัมพันธ์ของสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่ง พิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพ กล่าวได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูปหมายถึงบทเรียนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้เกิดความรู้และทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยใช้สิ่งเร้าให้เกิดการตอบสนองในการเรียนรู้

บทเรียนสำเร็จรูปได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) ที่เรียกว่า Casa dei Bambini ถูกประดิษฐ์ขึ้นครั้งแรกในกรุงโรม ในปี ค.ศ. 1907 โดย Maris Montessori เครื่องมือนี้มีรูกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางต่างกัน 10 รู และแท่งไม้อีก 10 แท่งที่ขนาดเท่ากับรูกลม เด็กรู้ตัวจากการใส่แท่งไม้ในรูกลมว่าถูกหรือผิดคือ การได้รับผลย้อนกลับทันที (Immediate feedback) แนวคิดดังกล่าวได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและแพร่หลายในวงการการศึกษาสำหรับเด็กเล็กเรื่อยมา จนในปี ค.ศ. 1925 Sydney L. Pressey นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัย Ohio State University ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้พัฒนาเครื่องช่วยสอนในรูปแบบต่างๆ จนก่อให้เกิดการปฏิบัติอุตสาหกรรมในวงการการศึกษา จนกระทั่งปี ค.ศ. 1954 Burrhus F. Skinner นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ได้ผลิตเครื่องช่วยสอนโดยอาศัยหลักทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ Operant Conditioning ซึ่งเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ ถูกกำหนดโดยผลการกระทำหรือผลกรรม เครื่องมือช่วยสอนที่มีผลย้อนกลับทันที (Immediate feedback) ของ Skinner ถูกนำมาใช้กับทหารฝึกอบรมการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในกองทัพช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมาในปี ค.ศ. 1955 Norman A. Crowder พัฒนาต่อยอดเครื่องช่วยสอนลักษณะดังกล่าวขึ้นอีกแบบหนึ่ง

คือ นอกจากผู้เรียนจะรู้ผลของการกระทำทันทีแล้ว Norman A. Crowder ยังเพิ่มกระบวนการสอนเพื่ออธิบายและแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่ตอบผิดอีกด้วย

บทเรียนสำเร็จรูปได้อาศัยแนวคิดของ Burrhus F. Skinner และ Norman A. Crowder เป็นหลักในการสร้างโปรแกรมและวิธีการเรียนรู้ในรูปแบบของสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ในระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เป็นต้นมา

2.2.2 ลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปจะมีลักษณะเฉพาะที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยตนเอง มีกระบวนการที่ก่อให้เกิดการตอบสนองต่อสิ่งเร้า บทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยๆ บรรจุเนื้อหาแต่ละหน่วยใส่ในกรอบ (Frame) นำเสนอเนื้อหาสั้น ๆ ผู้เรียนจะต้องศึกษาในกรอบความรู้ต่าง ๆ ตั้งแต่กรอบแรกจนถึงกรอบสุดท้าย จนกว่าจะได้รับความรู้ ความเข้าใจทั้งหมดมากพอ ในกรอบแรกเปรียบได้กับสิ่งเร้า (Stimulus) และตอบสนอง (Response) จากการตอบคำถามที่อยู่ในกรอบถัดไป การถามสามารถอยู่ในรูปแบบของการเติมคำ หรือเลือกตอบ แต่ละกรอบมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกันโดยเริ่มจากระดับง่ายไปยาก ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่ซับซ้อน โดยมุ่งให้ความรู้มากกว่าการทดสอบ บทเรียนมีกระบวนการบอกผลการตอบสนอง (Feedback) ที่ผู้เรียนจะได้จากการตรวจคำตอบ และจะได้รับ การเสริมแรง (Reinforcement) จากผลการตอบสนอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีลักษณะเฉพาะและสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ในรูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูป การเสริมแรงเป็นหลักจิตวิทยาที่จะทำ ให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ เมื่อผู้เรียนตรวจสอบพบว่าคำตอบถูกต้องก็จะได้รับการเสริมแรงที่เหมาะสม เช่น เก่งมาก ตอบถูกต้อง ทำกรอบต่อไปได้เลย เกือบถูก พลาดไปนิดเดียว สู้ๆ ลองใหม่อีกที เป็นต้น ทั้งนี้ รูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูปมีความแตกต่างกันไปตามการใช้ร่วมกันหรือบรรจุอยู่ในสื่อ การสอนชนิดใด ซึ่งอาจเป็นหนังสือให้อ่าน (Programmed Textbooks) เป็นเทปบันทึกเสียง รายการทางโทรทัศน์ วิทยู ฟิล์มสตริป หรืออาจเป็นเครื่องกล (Teaching Machine) ก็ได้ (อาคม จันทรสมุทร, 2521: 202) ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2551: 21) ได้แบ่งบทเรียนสำเร็จรูปตามรูปแบบ 4 แบบ ดังนี้

2.2.3.1 บทเรียนประเภทเป็นเล่ม (Textbooks) มีหลายลักษณะโดยมีลักษณะปลีกย่อยแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย เช่น แบบการ์ตูน แบบบัตรต่อเนื่อง แบบมีข้อความเพียงอย่างเดียว แบบมีข้อความและภาพประกอบ บทเรียนประเภทเล่มไม่จำกัดสถานที่และโอกาส สำหรับการศึกษา เพราะผู้เรียนสามารถศึกษาได้เมื่อไหร่และสถานที่ใดก็ได้ตามที่ต้องการ สะดวก สำหรับการพกพา และประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสร้างบทเรียน

2.2.3.2 บทเรียนที่ใช้กับเครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนโดยตรง มีโปรแกรมเฉพาะของเครื่องช่วยสอนแต่ละเครื่อง เครื่องช่วยสอนรูปแบบนี้จะอยู่ในลักษณะม้วนหรือแผ่นได้

2.2.3.3 บทเรียนสำเร็จรูปสื่อประสม (Multimedia) ประกอบด้วยสื่อตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป เช่น ข้อความกับเทปบันทึกเสียง ข้อความกับเทปเสียงและสไลด์ ข้อความกับภาพยนตร์ ข้อความกับโทรทัศน์

2.2.3.4 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computers) เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่มีกลไกในรูปแบบของระบบอิเล็กทรอนิกส์รับส่งข้อมูลหรือโปรแกรมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง นับได้ว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูปมีความน่าสนใจ และสมบูรณ์ที่สุด แต่ผู้สร้างต้องศึกษารูปแบบโปรแกรมของคอมพิวเตอร์ให้เข้าใจก่อน เนื่องจากระบบที่ซับซ้อนและมีค่าใช้จ่ายสูง

จากการศึกษาลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูป แสดงให้เห็นว่าบทเรียนสำเร็จรูปมีกระบวนการการเรียนรู้ในลักษณะที่คล้ายกับการเรียนรู้ตามธรรมชาติ คือ มีกระบวนการกระตุ้นให้ตอบคำถามและทราบผลการกระทำได้ทันทีด้วยตนเอง โดยสามารถพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเนื้อหาวิชารวมถึงธรรมชาติของผู้เรียน

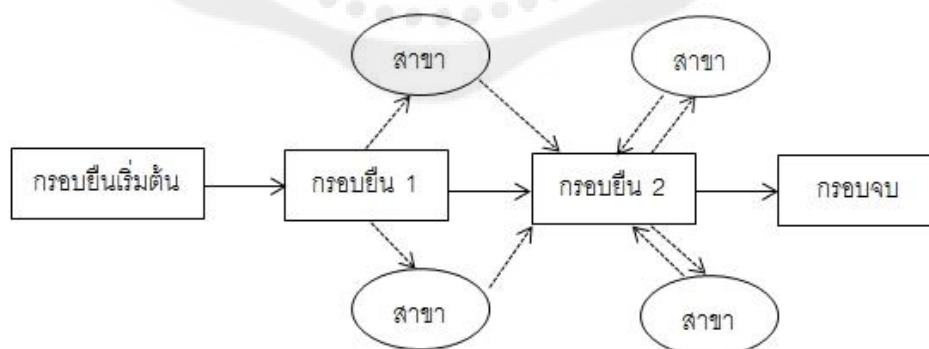
2.2.3 ประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ บทเรียนแบบเส้นตรง บทเรียนแบบกิ่งแตกสาขา บทเรียนแบบผสม และบทเรียนแบบไม่แยกกรอบ ตามที่ธีระชัย ปุณณโชติ (2532: 12) และ นิพนธ์ สุขปรดี (2520: 46-50) ได้อธิบายไว้ สามารถสรุปได้ดังนี้

2.2.3.1 บทเรียนแบบเส้นตรง (Linear Program) เสนอเนื้อหาทีละน้อย สัมพันธ์และต่อเนื่องกันจากกรอบที่หนึ่ง กรอบที่สอง ไปจนถึงกรอบสุดท้าย เรียงลำดับจากง่ายไปยากตามลำดับ ผู้เรียนต้องเรียนตามลำดับต่อเนื่องจากกรอบแรกไปถึงกรอบสุดท้าย โดยไม่ข้ามกรอบใดกรอบหนึ่ง กรอบแรกๆ เป็นความรู้พื้นฐาน สิ่งที่เรียนจากหน่วยย่อยแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับหน่วยถัดไป ถ้าผู้เรียนตอบผิดในกรอบใด ต้องอ่านและทำความเข้าใจซ้ำจนกว่าจะตอบได้ถูกต้อง จึงสามารถเรียนกรอบถัดไปได้ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าจะใช้เวลาทำบทเรียนน้อยกว่า สามารถแสดงลักษณะบทเรียนได้ดังนี้

2.2.3.2 บทเรียนแบบกิ่งหรือแตกสาขา (Branching Program) สามารถแสดงความแตกต่างทางสติปัญญาของผู้เรียน บทเรียนจะมีทั้งกรอบหลักที่เรียกว่า “กรอบยี่น” และ “กรอบสาขา” ในกรอบยี่นจะมีกรอบสาขาหนึ่งหรือสองกรอบ ผู้เรียนต้องทำตามคำสั่งในแต่ละกรอบขึ้นอยู่กับความสามารถและคำตอบที่ผู้เรียนเลือก ถ้าผู้เรียนที่เข้าใจเนื้อหา ตอบคำถามได้ถูกต้อง ก็จะถูกชี้แนะให้เรียนตามกรอบยี่นไปตามลำดับ ข้ามกรอบสาขาไป แต่สำหรับผู้เรียนที่เรียนกรอบยี่นไม่เข้าใจหรือตอบคำถามในกรอบยี่นผิด จะถูกสั่งให้ตอบคำถามหรือศึกษาเพิ่มเติมในกรอบสาขา ในกรอบสาขาจะมุ่งชี้แจงคำตอบที่ผิดหรืออธิบายเนื้อหาเพื่อนำทางให้ผู้เรียนไปสู่คำตอบที่ถูกต้อง ผู้สร้างจะต้องแนะนำให้ผู้เรียนเปิดหน้าต่างต่อไปหรือกรอบต่อไปอย่างชัดเจน การแตกกรอบแบบสาขาอาจอยู่ในรูปแบบของสื่ออื่นๆ เช่น การให้ดูสไลด์ ภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ เป็นต้น

2.3.3.3 บทเรียนสำเร็จรูปแบบผสม (Combination Programmed) คือ บทเรียนสำเร็จรูปที่มีทั้งแบบเส้นตรง ซึ่งมีหรือไม่มีกิ่งสาขา ในบทเรียนเดียวกัน โดยจะพิจารณาตามความเหมาะสมของเนื้อหา

2.3.3.4 บทเรียนสำเร็จรูปแบบไม่แยกกรอบ เสนอเนื้อหาที่ละน้อย มีแบบทดสอบและเฉลยให้ตรวจสอบได้ ไม่เสนอเป็นกรอบ แต่นำเสนอเป็นเนื้อหาต่อเนื่อง เช่นเดียวกับการเขียนตำรา แตกต่างกันว่า บทเรียนสำเร็จรูปแบบนี้มีการถามตอบตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้

จากการศึกษาประเภทของบทเรียนสำเร็จรูป พบการแบ่งประเภทของบทเรียนโดยนักวิชาการและนักการศึกษาหลายๆ ท่าน สรุปได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ บทเรียนแบบเส้นตรง บทเรียนแบบกิ่งหรือแตกสาขา บทเรียนสำเร็จรูปแบบผสม บทเรียนสำเร็จรูปแบบไม่แยกกรอบ บทเรียนสำเร็จรูปแต่ละประเภทมีกระบวนการสร้างและการตอบสนองแตกต่างกันไป ทั้งนี้ผู้สร้างต้องคำนึงถึงวิธีการสร้างให้สอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียน

2.2.4 หลักการและขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป

การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปที่มีประสิทธิภาพ มีหลักการที่เป็นแนวทางการสร้าง เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน โดยการศึกษาด้วยตนเองตามเอกัตภาพ เช่น ความสนใจ สถิติปัญญา วุฒิภาวะ ฯลฯ และเอื้อให้ผู้เรียนได้ศึกษาได้ทุกโอกาส ดังต่อไปนี้

1. คำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ อายุ พื้นฐานความรู้หรือประสบการณ์ ทักษะ ความสามารถและความต้องการของผู้เรียน
2. ใช้ภาษาชัดเจนตามหลักภาษา โดยพิจารณาความเหมาะสมกับอายุของผู้เรียน
3. แจ้งผลการตอบสนองของผู้เรียนทันที เพื่อให้เกิดแรงเสริม
4. ลดการชี้นำเนื้อหาแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ผู้เรียนตอบสนองได้ถูกต้องด้วยตนเอง

โดยมีขั้นตอนสำคัญในการสร้างที่แบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการหรือวางแผน ขั้นตอนเขียนบทเรียน และขั้นตอนทดลองและปรับปรุงแก้ไข (สาลี รักสุทธี, 2553: 115-119) ซึ่งสามารถรวบรวมและประมวลได้ดังนี้

2.2.4.1 ขั้นตอนเตรียมการหรือวางแผน

1. ศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ของบทเรียนให้เข้าใจ
2. ศึกษาเนื้อหาบทเรียนให้ครอบคลุมทั้งหมด
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้ชัดเจน
4. กำหนดประเภทของบทเรียน
5. กำหนดลักษณะของบทเรียน
6. เลือกเนื้อหา

2.2.4.2 ขั้นตอนการเขียนบทเรียน

1. ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อมูล

2. กำหนดจุดประสงค์เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมไปตามจุดประสงค์
3. เขียนคำชี้แจงและวิธีการเรียน
4. วิเคราะห์ภารกิจการเรียนโดยการกำหนดกิจกรรม
5. สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลผู้เรียนตามจุดประสงค์
6. เขียนเนื้อหาและกิจกรรมตามข้อมูลที่ได้อศึกษาค้นคว้า

2.2.4.3 ขั้นทดลองและแก้ไขปรับปรุง

1. นำบทเรียนฉบับร่างที่เขียนเสร็จแล้ว ให้ผู้เรียน 5-10 คน ทดลองอ่านบทเรียน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเข้าใจเนื้อหาตรงกันหรือไม่ ถ้าเกิดข้อบกพร่องในบทเรียนประการใดให้นำมาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ได้บทเรียนที่ดีขึ้น

2. จากนั้นนำบทเรียนที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับผู้เรียนในจำนวนที่มากกว่าเดิม เพื่อหาข้อบกพร่อง แก้ไขปรับปรุง และนำไปใช้จริงต่อไป

จากการศึกษากล่าวได้ว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่มีคุณภาพควรมีการสร้างเป็นหลักและขั้นตอนที่เหมาะสมถูกต้อง หลักการและขั้นตอนการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ประกอบไปด้วย ขั้นตอนเตรียมการหรือวางแผน ขั้นตอนการเขียนบทเรียน ขั้นทดลองและแก้ไขปรับปรุง ซึ่งในทุกๆ ขั้นตอนผู้สร้างควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างยิ่ง

2.2.5 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปที่ผลิตขึ้นทุกบทเรียน ก่อนนำไปใช้ในการเรียนการสอน ผู้สร้างต้องดำเนินการตามกระบวนการการตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุง เพื่อให้ได้บทเรียนสำเร็จรูปที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นการประกันคุณภาพให้แก่ผู้ใช้โดยวิธีการหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพ หมายถึง การนำบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และทดลองสอนจริง โดยมีวิธีการและกระบวนการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อยๆ (ประคอง กรรณสูตร, 2525: 40-49) สามารถรวบรวมและประมวลจากคำอธิบายของนักวิชาการทั้งหลาย ไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one testing) เลือกผู้เรียนที่ค่อนข้างอ่อนมา 1 คน ให้อ่านบทเรียนและตอบคำถามในบทเรียนสำเร็จรูปที่ยังไม่มีเฉลย ผู้สร้างจะบันทึกคำตอบแต่ละกรอบ ถ้าผู้เรียนตอบผิดหรือตอบไม่ได้ก็ให้อธิบายให้ทราบเหตุผล ผู้สร้างจะนำข้อมูลที่ได้อไปประกอบการปรับปรุง แก้ไข ก่อนนำไปทดลองกับผู้เรียนในขั้นตอนที่สองต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองกับกลุ่มเล็ก (Small group testing) เลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง ให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนด้วยตนเองและนำมาหาประสิทธิภาพบทเรียนโดยใช้วิธีทางสถิติ เมื่อผู้เรียนพบข้อบกพร่องจะได้คำอธิบายจากผู้สร้างภายหลัง และนำบทเรียนไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป การทดลองในขั้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อทดลองบทเรียน โดยผู้เรียน

เปรียบเสมือนผู้ให้คำปรึกษาเพื่อให้ได้บทเรียนที่มีคุณภาพสำหรับใช้ทดลองสอนสภาพจริงในชั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองภาคสนาม (Field testing) หรือเรียกว่าการทดลองกลุ่มใหญ่และหาประสิทธิภาพของบทเรียนโดยใช้วิธีทางสถิติ ในขั้นนี้เป็นการทดลองที่มีจุดประสงค์แตกต่างทั้งสองขั้นที่ผ่านมา โดยให้ถือว่าเป็นการทดลองในสภาพเหมือนชั้นเรียนจริงๆ และหาประสิทธิภาพโดยใช้วิธีทางสถิติ

การหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปในขั้นตอนที่ 1 และ ขั้นตอนที่ 2 ทำได้โดยใช้วิธีทางสถิติ 2 แบบ คือ

1. ใช้เกณฑ์มาตรฐาน 90–90 เกณฑ์ดังกล่าว เป็นเกณฑ์ที่ผู้สร้างบทเรียนสำเร็จรูปเป็นผู้กำหนดเองโดยดูข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

90 ตัวแรก คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบฝึกหัดในบทเรียนสำเร็จรูป

90 ตัวหลัง คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน (สุนันท์ มาศจรัส, 2523: 30-31)

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานให้มีค่าเท่าใดนั้น ผู้สร้างเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจของตน โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักตั้งไว้ 80 – 80, 85 – 85 หรือ 90 – 90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติอาจจะตั้งไว้ต่ำกว่า เช่น 75 – 75 หรือ 70 – 70 เป็นต้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2538: 121)

2. การทดสอบหาค่าความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อเป็นการเปรียบเทียบว่าหลังจากที่เรียนบทเรียนไปแล้ว คะแนนที่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับใด

บทเรียนสำเร็จรูปนับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นบทเรียนสำเร็จรูปประเภทใดก็ตาม ต้องได้รับการทดลองตามขั้นตอนและหาประสิทธิภาพ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพในการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน ที่เกิดจากการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

2.2.6 ความสำคัญและบทบาทของบทเรียนสำเร็จรูป

บางครั้งผู้สอนจำเป็นต้องจัดกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษาประกอบในการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ศึกษา ทำกิจกรรมและทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เครื่องช่วยสอนอย่างบทเรียนสำเร็จรูปมาเป็นเครื่องมือ จะเกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร

การนำบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนของผู้เรียนได้ดีกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ ดังที่ โสภณ วงศ์เพ็ญ

(2520) วิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และความคงทนของการเรียนรู้ในวิชา เทคโนโลยีการสอน ของนิสิตระดับปริญญาตรีทางการศึกษา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กับ การสอนตามปกติ ผู้วิจัยได้ทดลองการสอนกับผู้เรียนจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองที่เรียน เนื้อหาจากบทเรียนสำเร็จรูป และกลุ่มควบคุมที่เรียนจากการสอนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุม จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูปเป็นเครื่องช่วยสอนที่สามารถให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาด้วยตนเอง แทนการเรียนการสอนแบบปกติได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูปสามารถแทนครูผู้สอน ได้ และยังแก้ปัญหาการขาดแคลนผู้สอนได้อีกด้วย นอกจากนี้ งานวิจัยดังกล่าวยังมีผลการทดลอง ความคงทนของการเรียนของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทดสอบหลัง เรียน (Posttest) 3 ระยะ คือ หลังเรียนทันที หลังเรียน 1 สัปดาห์ และหลังเรียน 2 สัปดาห์ ผลการ ทดลองพบว่า ช่วง 2 สัปดาห์ภายหลังการเรียน กลุ่มทดลองมีความคงทนของการเรียนสูงกว่ากลุ่ม ควบคุม หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความรู้และความจำเนื้อหา จากการเรียนรู้ด้วยตนเองดีกว่า ผู้เรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้เนื้อหาโดยวิธีครูสอน สอดคล้องกับ พิเศษฐ จามรธัญญาวาท (2546) วิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีที่เรียนวิชาหลักการสอน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอน ปกติ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนดังกล่าวมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 90.18/90.18 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนโดยปกติ

นอกจากนี้ บทเรียนสำเร็จรูปยังมีกระบวนการที่ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อ หน่ายระหว่างการเรียน สามารถนำไปใช้กับกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต้นถึงระดับสูง ให้เกิดความรู้ ความสามารถในเรื่องต่างๆ ดังที่ ทรงศักดิ์ ถิตยรัศมี (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนา ทักษะการใช้เครื่องมือหมายวรรคตอน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง เรื่องการใช้ เครื่องหมายวรรคตอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนสำเร็จรูป มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.64/83.33 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียน จาก การวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูป สามารถใช้กับผู้เรียนระดับต้น ให้สามารถ ศึกษาเรื่องเครื่องหมายวรรคตอนได้ด้วยตนเอง ยิ่งไปกว่านั้นผู้วิจัยได้นำการ์ตูนมาใช้ประกอบใน บทเรียนเพื่อให้บทเรียนมีความน่าสนใจ ลดความเบื่อหน่ายในการเรียน และมีส่วนช่วยเปลี่ยน พฤติกรรมของผู้เรียนหลังจากเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปแบบการ์ตูน สอดคล้องกับ ปิยธิดา สังฆะโณ (2550) วิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปการ์ตูนเรื่อง สำนวน และคำพังเพย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหมากแข้งวิทยาสรรค์ ผลการวิจัยปรากฏว่า บทเรียน สำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือนักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนบทเรียน ได้ร้อยละ 83.07 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ร้อยละ 81.73 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนบทเรียนมี

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนบทเรียนสำเร็จรูปนี้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าการใช้การบูรณาการบทเรียนสำเร็จรูปยังส่งผลให้บทเรียนสำเร็จรูปมีความน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนระดับประถมและมัธยมของงานวิจัยทั้ง 2 เล่ม มีประสิทธิภาพการเรียนรู้สูงขึ้นจากการศึกษาเนื้อหาจากบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเองตั้งแต่ต้นจนจบ

นอกจากนี้บทเรียนสำเร็จรูปยังเหมาะสมและสามารถนำมาใช้กับผู้เรียนในระดับที่สูง เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเพิ่มเติมของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ดังที่ ธนัทธดา วรณคำ (2552) วิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนทำแบบฝึกหัดในบทเรียนและทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 มีประสิทธิภาพ 89.34/85.78 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง แสดงว่าบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นนี้เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่นเดียวกับกับ นิมิตร มั่นภา (2539) วิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาวิจัยปรากฏว่านักเรียนได้เรียนคำวิเศษณ์จากบทเรียนสำเร็จรูปแล้วสามารถทำแบบทดสอบได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 94.11 และในแต่ละข้อนักเรียนสามารถทำได้ร้อยละ 83.33 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 และผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คำวิเศษณ์ สามารถนำไปใช้สอนวิชาภาษาไทยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการขึ้นได้ นำไปแก้ปัญหาข้อบกพร่องในเรื่องต่างๆ ของผู้เรียนในชั้นเรียนได้

ยิ่งไปกว่านั้น บทเรียนสำเร็จรูปใช้บทวนบทเรียนที่ผู้เรียนได้เรียนเรื่องนั้นๆ มาแล้ว เพื่อให้มีความเข้าใจเรื่องนั้นๆ เพิ่มขึ้น และยังทวนเวลาในการสอนบทเรียน เพราะผลการวิจัยหลายฉบับพบว่า บทเรียนสำเร็จรูปสามารถสอนเนื้อหาได้มากกว่าวิธีสอนอย่างอื่น โดยใช้เวลาน้อยกว่า ดังที่ อารินทร์ ตลับทอง (2553) วิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการสร้างคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคลองปึกหลัก สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้เรียนใช้เวลาศึกษาเนื้อหาวิชาดังกล่าวเป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยผลการทดลองปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คือพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน (34.20) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียน (21.88) นอกจากนี้ยังศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปนี้ ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยได้อภิปรายว่า บทเรียนสำเร็จรูปนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น รูปแบบทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน อีกทั้งผู้เรียนยังได้ทบทวนและศึกษาบทเรียนด้วยตนเองตามความสามารถที่แตกต่างของแต่ละบุคคล ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่นเดียวกับ สารวดี ณหองคาย (2553) วิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ศึกษาหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและทัศนคติของผู้เรียนหลังจากการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ผลการวิจัยด้านประสิทธิภาพพบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และผลการศึกษาทัศนคติของผู้เรียน ปรากฏว่านักศึกษามีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อนี้อบบทเรียน และยังสร้างความสนใจและความสนุกสนาน จากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี

อีกทั้ง บทเรียนสำเร็จรูปยังก่อให้เกิดอิสระในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนที่ไหน เมื่อไหร่ ตามความพอใจหรือความสามารถของผู้เรียน เหมาะสำหรับการศึกษาเนื้อหานอกชั้นเรียน ดังจะเห็นได้จาก รัชดา ขำครุฑ (2540) วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ ระดับนาฏศิลป์ ชั้นต้นปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีคะแนนผลต่างกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ผู้วิจัยได้อภิปรายไว้ว่านักเรียนที่ได้เรียนหลักภาษาไทยโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปทุกคนสามารถนำบทเรียนไปศึกษาด้วยตนเอง แม้ว่าจะต้องใช้เวลาเรียนไปร่วมปฏิบัติกิจกรรมการแสดงก็สามารถบรรลุจุดประสงค์ในการเรียนได้

จากการศึกษา ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญและบทบาทของบทเรียนสำเร็จรูปที่สามารถนำไปเสริมทักษะการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ ให้เกิดประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ตลอดจนให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทดสอบหาผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) และสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานตามลำดับดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. จัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชาวต่างชาติ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 37 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาต่างชาติ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 20 คน

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยมีดังต่อไปนี้

- 1) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
- 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ

ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูปในรูปแบบสื่อผสม ได้แก่ สื่อในรูปแบบข้อความ เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ประเภทเส้นตรง (Linear Program) และ CD บันทึกเสียงขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำเสริมทั้งในและต่างประเทศ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูปประเภทเส้นตรง (Linear Program) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา โดยเลือกคำเสริมในหมวดคำเสริม จากหนังสือไวยากรณ์ไทยมาศึกษาวิเคราะห์ และจัดกลุ่มตามลักษณะการใช้ 7 ลักษณะ ดังนี้

- 1) คำเสริมที่ใช้บอกข้อมูล
- 2) คำเสริมที่ใช้ถาม
- 3) คำเสริมที่ใช้คาดคะเนหรือสงสัย
- 4) คำเสริมที่ใช้ขัดแย้ง
- 5) คำเสริมที่ใช้สั่ง
- 6) คำเสริมที่ใช้ชักชวนหรือขอร้อง
- 7) คำเสริมที่ใช้แสดงความสุภาพ

1.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรายละเอียดของเนื้อหา

1.4 ดำเนินการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แบบเส้นตรง (Linear Program) จำนวน 8 บท และ CD บันทึกเสียงประกอบบทเรียน ดังนี้

- 1) บทที่ 1 ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม
- 2) บทที่ 2 คำเสริมแสดงความหมายบอกข้อมูล
- 3) บทที่ 3 คำเสริมแสดงความหมายถาม
- 4) บทที่ 4 คำเสริมแสดงความหมายคาดคะเนหรือสงสัย
- 5) บทที่ 5 คำเสริมแสดงความหมายขัดแย้ง
- 6) บทที่ 6 คำเสริมแสดงความหมายสั่ง
- 7) บทที่ 7 คำเสริมแสดงความหมายชักชวนหรือขอร้อง
- 8) บทที่ 8 คำเสริมแสดงความสุภาพ

1.5 นำบทเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และรูปแบบการนำเสนอ จากนั้นนำไปแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

1.6 นำบทเรียนสำเร็จรูป ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์แล้ว และแบบประเมินบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพของบทเรียนสำเร็จรูป โดยใช้แบบประเมินตามแบบมาตร
ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ มาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับ น้อยที่สุด

ผู้เชี่ยวชาญประกอบไปด้วย

1.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลศรีน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำ
หลักสูตรภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

1.6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประจำภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1.6.3 อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจน์รัตนดำรง ไชยศรี อาจารย์ ประจำ
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.7 นำผลจากการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน
คุณภาพของบทเรียนสำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย
สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านรูปเล่ม			
1.1 ลักษณะตัวพิมพ์	5.00	0	ดีมาก
1.2 ลักษณะภาพประกอบ	4.67	0.57	ดีมาก
1.3 ความชัดเจนของรูปภาพ	4.30	0.57	ดี
เฉลี่ยรวม	4.67	0.38	ดีมาก
2. ด้านเนื้อหา			
2.1 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0	ดีมาก
2.2 เนื้อหามีประโยชน์กับผู้เรียน	5.00	0	ดีมาก
2.3 เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	5.00	0	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	5.00	0	ดีมาก
3. ด้านการนำเสนอ			
3.1 ลำดับของเนื้อหาบทเรียนจากง่ายไปยาก	4.00	1	ดี
3.2 รูปภาพที่ใช้ สื่อความหมายได้ชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.57	ดีมาก
3.3 การนำเข้าสู่บทเรียนและการสรุปเนื้อหา มีความเหมาะสม	4.33	1.15	ดี
3.4 เสียงใน CD บันทึกเสียงประกอบบทเรียนมีความชัดเจน	4.67	0.57	ดีมาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.82	ดี
4. ด้านการใช้ภาษา			
4.1 ภาษาที่ใช้สื่อความหมายชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.00	1	ดี
4.2 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.00	1	ดี
4.3 ใช้ภาษาถูกต้องตามลักษณะของภาษา	4.00	1	ดี
เฉลี่ยรวม	4.00	1	ดี
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.51	0.55	ดีมาก

จากตาราง 1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.51) เมื่อพิจารณาตามรายการประเมินพบว่ามี 2 ด้าน ที่อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ด้านรูปเล่ม ($\bar{X}$ = 4.67) และด้านเนื้อหา ($\bar{X}$ = 5.00) ส่วน อีก 2 ด้าน อยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านการนำเสนอ ($\bar{X}$ = 4.42) และด้านการใช้ภาษา ($\bar{X}$ = 4.00)

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการใช้ภาษา และสรุปเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแก้ไขการนำเสนอ ดังนี้ 1) ควรให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาสถานการณ์ตัวอย่างจาก CD บันทึกเสียงประกอบ จากนั้นอธิบายการใช้คำเสริม ผู้วิจัยจึงลำดับกรอบคำสั่งฟังบทสนทนา และกรอบอธิบายเนื้อหาคำเสริม ตามลำดับ ทุกบท 2) เพิ่มตัวอย่างประโยคในส่วนของสรุปการใช้คำเสริมในภาษาไทย ตั้งแต่หน้าที่ 122-127

2. ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแก้ไขการใช้ภาษา ดังนี้ 1) หลีกเลี่ยงการใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ เช่น คำว่า “คอลัมน์ A” เปลี่ยนเป็นคำว่า “ช่อง A” เป็นต้น 2) แก้ไขบทสนทนาในสถานการณ์ตัวอย่างให้เป็นภาษาพูด เพื่อให้เหมาะสมกับบริบท แสดงตัวอย่างการแก้ไข ดังนี้ บทที่ 1 กรอบที่ 24 ทานข้าวเช้าแล้วหรือยังจะ แก้เป็น กินข้าวเช้าแล้วหรือยังจะ บทที่ 5 กรอบที่ 33 มันเคยอยู่ตรงนั้นะ แก้เป็น มันเคยอยู่แถวนี้ะ บทที่ 6 กรอบที่ 25 ไม่สามารถเปิดคอมได้ แก้เป็น ไม่สามารถแก้ไขได้ บทที่ 8 กรอบที่ 3 วันนี้ผมไม่ว่าง แก้เป็น วันนี้ครูไม่ว่าง และกรอบที่ 56 เอาเงินทอนด้วยสิจ๊ะ แก้เป็น รอเงินทอนด้วยสิจ๊ะ

1.8 เมื่อแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว จากนั้นนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวต่างชาติ โดยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาวต่างชาติ ชั้นปีที่ 3 เนื่องจากบทเรียนสำเร็จรูปมีเนื้อหาเป็นภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ทดลองครั้งนี้จึงจะต้องมีทักษะในการอ่านภาษาไทยได้ ซึ่งผลการทดลอง บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ จะต้องมีค่าประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยได้พิจารณาจากเนื้อหาภาษาไทยของบทเรียน ร่วมกับธรรมชาติของผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

1.8.1 การทดลองครั้งที่ 1 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มย่อยแบบเดี่ยว (One to one Try out) เป็นนักศึกษาชาวจีน ชั้นปีที่ 3 คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 1 คน โดยให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา และความชัดเจนของภาษาของบทเรียนสำเร็จรูป และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นนำไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 การทดลองครั้งที่ 1 มีผลประสิทธิภาพของ

คะแนนเท่ากับ 81.25/75.00 ในการทดลอง ผู้เรียนใช้เวลาในการศึกษาบทเรียนเป็นเวลา 14 วัน และจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนพบว่าผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายคำศัพท์ในเนื้อหา และไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งในบทเรียนได้ เนื่องจากไม่เข้าใจความหมายของประโยค ผู้วิจัยได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการเพิ่มคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียง และเรียบเรียงประโยคใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้นกว่าเดิม ดังตัวอย่างการแก้ไขในประเด็นดังกล่าว ดังนี้ คำชี้แจง 1) ถ้าตอบผิด ต้องย้อนกลับไปทำความเข้าใจรอบที่ผ่านม่อีกครั้ง แก้เป็น ถ้าตอบผิด ต้องกลับไปอ่านเพื่อทำความเข้าใจรอบที่ผ่านม่อีกครั้ง 2) ต่อเนื่องกันจากง่ายในหน้าแรกและยากต่อเนื่องกันไปตามลำดับ แก้เป็น ต่อเนื่องกันจากง่ายไปหายากตามลำดับ 3) มีที่ว่างให้ตอบ แก้เป็น มีที่ว่างให้เขียนตอบ

1.8.2 การทดลองครั้งที่ 2 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก (Small Group Try out) เป็นนักศึกษาชาวจีน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 5 คน ที่ยังไม่เคยเรียน เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย โดยให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง จำนวน 14 วัน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา และความชัดเจนในภาษาของบทเรียนสำเร็จรูป และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การทดลองครั้งที่ 2 มีผลประสิทธิภาพของคะแนนเท่ากับ 82.25/84.00 ทั้งนี้ระหว่างการทดลอง พบว่าผู้เรียนจำนวน 2 คน ไม่สามารถศึกษาบทเรียนได้ตามเวลาที่กำหนด คือ 14 วัน โดยผู้เรียนจำนวน 2 คนดังกล่าว ได้ใช้เวลาศึกษาบทเรียนเพิ่มอีก 6 วัน รวมเป็น 20 วัน

1.8.3 นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการทดลองจำนวน 2 ครั้ง ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชาวต่างชาติ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน โดยให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง เป็นเวลา 20 วัน จากนั้นนำผลการทดลองที่ได้มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ 75/75

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบ จำนวน 1 ชุด สำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีวิธีการสร้างแบบทดสอบของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 55-56) และเทคนิคการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2539 : 55 - 125)

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน

40 ข้อ ให้ครอบคลุมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ถ้าเลือกคำตอบที่ถูกให้ข้อละ 1 คะแนน แต่ถ้าเลือกคำตอบผิด หรือไม่เลือกเลยให้คะแนนเป็น 0

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและประเมินคุณภาพ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ข้อคำถาม ตัวเลือก ตัวลวง

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 1 ท่าน เสนอแนะให้ปรับแก้ไขคำถาม ดังนี้ ข้อ 2 ประโยคในข้อใดมีคำที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง แก้เป็น 2. ประโยคในข้อใดมีคำเสริมแสดงความสุภาพ ข้อ 3. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการใช้คำเสริม แก้เป็น 3. คำเสริมควรใช้ในสถานการณ์ใด

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการแก้ไขแล้วไปทดลองกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชาวต่างชาติ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน และดำเนินการวิเคราะห์ผล

3. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามหลังจากทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แบบสอบถามมีลักษณะตามแบบประเมินค่า (Rating) ตามแนวคิดของ Likert (Best, John W 1986 : 182) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากหนังสือของ ภัทรา นิคมานนท์ (2535) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนสำเร็จรูปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท โดยแบบสอบถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดการให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในข้อคำถาม และนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความชัดเจนในข้อคำถาม และนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ลดจำนวนรายการให้มีจำนวนน้อยลงจาก 14 รายการ ได้แก่ 1. ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในบทเรียนสำเร็จรูป 2. ความยากง่ายของบทเรียนเหมาะสมกับระดับ 3. เนื้อหาของบทเรียนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย 4. เนื้อหาของบทเรียนมีความน่าสนใจ 5. คำถามของบทเรียนมีความเหมาะสม 6. คำถามของบทเรียนมีความน่าสนใจ 7. คำถามของบทเรียนมีความเหมาะสม 8. ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม 9. รูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจ 10. การตอบคำถามช่วยให้ทราบข้อบกพร่องของตนเอง 11. ความพอใจกับการตรวจคำตอบด้วยตนเอง 12. ความพึงพอใจ CD ประกอบบทเรียน 13. ความพึงพอใจการเรียนรู้ด้วยตนเอง 14. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ปรับแก้ไขเป็น 8 รายการ โดยปรับข้อความในรายการให้ครอบคลุมทุกประเด็น ดังนี้ 1. บทเรียนมีความน่าสนใจ 2. ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ 3. เนื้อหานำเสนอในกรอบ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก 4. ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม พกพาสะดวก 5. ศึกษาเนื้อหา และตรวจคำตอบในบทเรียนได้ด้วยตนเอง 6. ทราบข้อบกพร่องของตนเองทันที เมื่อตอบคำถามในบทเรียนผิด 7. เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นเมื่อใช้ CD บันทึกเสียงประกอบบทเรียน 8. นำความรู้ในบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชาวต่างชาติ ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน และดำเนินการวิเคราะห์ผล

3. ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลอง 20 วัน โดยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศ และทดสอบความสามารถของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเองตามความสามารถ เวลาใด และสถานที่ใดก็ได้ เป็นเวลา 20 วัน
3. หลังจากเรียนบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเองจบแล้ว ทดสอบความสามารถของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน
4. ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
5. นำคะแนนและผลการสำรวจที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. จัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. สูตรการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบน ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบท้ายบทเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ใช้สูตรดังนี้

1.1 ค่าร้อยละ เฉลี่ย (Mean) (ล้วน สายยศ, 2538 : 184 - 185)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) Standard Deviation (ล้วน สายยศ.
2538: 76 - 77)

$$(S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}})$$

เมื่อ $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละยกกำลัง
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2. สูตรการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 154)

$$E_1/E_2 = \frac{\sum X}{N} \times 100 / \frac{\sum Y}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดทุกบท
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุด
 B แทน คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

3. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้วิธีทางสถิติแบบ t-test Dependent Sample (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 109) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาหรือค่าแจกแจงแบบที่
 D แทน ผลต่างของคะแนนก่อนและหลัง
 N แทน จำนวนข้อ
 $\sum D$ แทน ผลรวมของผลต่างคะแนนก่อนและหลัง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และได้นำข้อมูลการทดลองมาศึกษาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน และหาผลความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาหรือค่าแจกแจง
Σ	แทน	ผลรวมของคะแนน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการจากการทำแบบทดสอบท้ายบท
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ E_1/E_2

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ E₁/E₂

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 2-4 ดังนี้

1.1 หาประสิทธิภาพของกระบวนการจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนแต่ละบท (E₁) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ประสิทธิภาพของกระบวนการจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน (E₁)

ผู้เรียน คนที่	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8	รวม
	10	10	10	10	10	10	10	10	80
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
1	8	7	8	8	9	6	7	8	61
2	10	9	8	10	10	8	9	10	74
3	9	9	8	10	9	8	8	10	71
4	9	8	9	8	8	9	9	9	69
5	8	9	9	8	8	9	8	8	67
6	9	8	8	9	7	8	8	9	66
7	8	8	9	9	7	8	9	7	65
8	7	6	8	9	7	6	8	8	59
9	8	9	8	10	10	7	9	10	71
10	8	8	8	9	9	8	10	9	69
11	10	8	9	7	9	8	7	8	66
12	9	10	9	9	8	9	9	10	73
13	7	8	8	7	7	8	7	7	59
14	9	8	9	7	8	7	8	8	64
15	6	7	8	8	7	6	8	8	58
16	9	8	7	8	9	8	8	8	65
17	9	8	8	7	8	8	8	8	64
18	10	9	10	7	7	9	7	7	66
19	9	8	7	8	8	9	8	8	65
20	9	10	10	8	10	10	8	8	73

ตาราง 2 (ต่อ)

ผู้เรียน คนที่	บทที่ 1	บทที่ 2	บทที่ 3	บทที่ 4	บทที่ 5	บทที่ 6	บทที่ 7	บทที่ 8	รวม
	10	10	10	10	10	10	10	10	80
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
รวม	171	165	168	166	165	159	163	168	1325
ร้อยละ	85.5	82.5	84	83	82.5	79.5	81.5	84	
E_1	82.81								

จากตาราง 2 พบว่าคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายบทแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 82.81 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ $E_1 = 75$ เมื่อพิจารณาแต่ละบทพบว่า บทที่ 1 ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม มีคะแนนมากที่สุด คือ ร้อยละ 85.50 อาจมีสาเหตุมาจาก บทที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เนื้อหาไม่ซับซ้อน ผู้เรียนทำความเข้าใจได้ง่าย และจากการสัมภาษณ์ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บทที่ 1 มีเนื้อหาง่าย ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของ บทเรียนสำเร็จรูปที่ควรมีเนื้อหาที่เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ส่วนบทที่มีคะแนนน้อยสุด ได้แก่ บทที่ 6 คำเสริมแสดงความหมายสั่ง คือ ร้อยละ 79.50 อาจมีสาเหตุมาจากน้ำเสียงของคำเสริมภาษาไทยในบทนี้ค่อนข้างซับซ้อน และใกล้เคียงกัน เช่น คำว่า “สิ” “ซิ” “ซี” ซึ่งใช้ได้กับประโยค 2 ลักษณะ คือ ประโยคสั่งทำ หรือประโยคสั่งห้ามก็ได้ นอกจากนี้ยังแสดงความหมาย และความรู้สึกแตกต่างกัน อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในการเลือกใช้

1.2 หาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบหลังเรียนครบทั้ง 8 บท (E_2) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์การจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบหลังเรียน (E_2)

ผู้เรียนคนที่	แบบทดสอบหลังเรียน คะแนนเต็ม 40
1	35
2	40
3	39
4	37
5	35

ตาราง 3 (ต่อ)

6	34
7	33
8	30
9	35
10	32
11	33
12	40
13	29
14	32
15	28
16	36
17	34
18	38
19	36
20	34
Σ	690
E_2	86.25

จากตาราง 3 พบว่าคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.25 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ $E_2 = 75$ โดยผู้เรียนได้คะแนนเต็ม 40 คะแนน จำนวน 2 คน และผู้เรียนได้คะแนนน้อยสุด 28 คะแนน จำนวน 1 คน ได้แก่ผู้เรียนคนที่ 15 ทั้งนี้ อาจเกิดจากความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน เห็นได้จากคะแนนรวม 80 คะแนน จากการทำแบบทดสอบท้ายบท ผู้เรียนคนดังกล่าวได้คะแนนน้อยที่สุด 58 คะแนน

จากตาราง 2-3 แสดงให้เห็นข้อมูลคะแนนระหว่างเรียน (กระบวนการ) E_1 และคะแนนหลังเรียน (ผลลัพธ์) E_2 ของผู้เรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป จากนั้นวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ตามเกณฑ์ 75/75 ได้ผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

คะแนนทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	เกณฑ์ ประสิทธิภาพ
กระบวนการ (E ₁)	20	80	66.25	82.81	75/75
ผลลัพธ์ (E ₂)	20	40	34.50	86.25	
ประสิทธิภาพ E ₁ /E ₂ = 82.81/86.25					

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทแต่ละบท ได้แก่ บทที่ 1-8 มีค่าเท่ากับ 82.81 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนครบทั้ง 8 บท มีค่าเท่ากับ 86.25 ซึ่งแสดงว่าประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีค่าเท่ากับ 82.81/86.25 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้ตามสมมติฐาน สามารถนำไปเป็นสื่อการเรียนการสอนได้

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 5-6 ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ผู้เรียนคนที่	ก่อนเรียน คะแนนเต็ม 40	หลังเรียน คะแนนเต็ม 40	ผลต่าง	ผลต่าง ยกกำลังสอง	ค่า t
1	29	35	6	36	6.64
2	25	40	15	225	
3	29	39	10	100	

ตาราง 5 (ต่อ)

ผู้เรียนคนที่	ก่อนเรียน คะแนนเต็ม 40	หลังเรียน คะแนนเต็ม 40	ผลต่าง	ผลต่าง ยกกำลังสอง	ค่า t
4	28	37	9	108	6.64
5	27	35	8	64	
6	28	34	6	36	
7	30	33	3	9	
8	28	30	2	4	
9	28	35	7	49	
10	28	32	4	16	
11	28	33	5	25	
12	20	40	20	400	
13	25	29	4	16	
14	29	32	3	9	
15	24	28	4	16	
16	27	36	9	81	
17	19	34	15	225	
18	25	38	13	169	
19	32	36	4	16	
20	19	34	15	225	
รวม	532	690	162	1829	
$\bar{x}$	26.6	34.5	8.1	91.45	
S.D.	3.60	3.36	5.07	105.70	

จากตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป โดยได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t-test	Sig
ก่อนเรียน	20	40	26.6	3.60	6.64	.05
หลังเรียน	20	40	34.5	3.36		

จากตาราง 6 จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ของกลุ่มตัวอย่าง สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของผลการทดสอบก่อนเรียน มีผลความก้าวหน้า (t) เท่ากับ 6.64 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า การนำบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียนจะมีผลความก้าวหน้า (t) เท่ากับ 6.64 ซึ่งอาจมีโอกาสดลาดเคลื่อนไม่เกิน 5%

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 7

ตาราง 7 ความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	บทเรียนมีความน่าสนใจ	4.25	0.71	ดี
2	ความรู้ที่ได้จากการเรียน	4.55	0.51	ดีมาก
3	เนื้อหานำเสนอในกรอบ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก	4.65	0.67	ดีมาก
4	ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม พกพาสะดวก	4.45	0.60	ดี
5	ศึกษาเนื้อหา และตรวจคำตอบในบทเรียนได้ด้วยตนเอง	4.55	0.60	ดีมาก
6	ทราบข้อบกพร่องของตนเองทันที เมื่อตอบคำถามในบทเรียนผิด	4.30	0.65	ดี

ตาราง 7

ข้อ	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
7	เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นเมื่อใช้ CD บันทึกเสียงประกอบบทเรียน	4.15	0.74	ดี
8	นำความรู้ในบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.45	0.68	ดี
เฉลี่ยรวม		4.41	0.64	ดี

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.41 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 โดยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจเนื้อหาที่น่าสนใจเป็นกรอบ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 4.65

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (The Research and Development) มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชาวต่างชาติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 37 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาต่างชาติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จำนวน 20 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ

การเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ตัวแปรตาม คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
2. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 เท่ากับ 75/75
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติ $t - test dependent$
3. คะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีผลสรุปจากการวิจัย ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ พบค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 จากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 3 ครั้ง ได้แก่ การทดลองครั้งที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.25/75.00 การทดลองครั้งที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.25/84.00 และการทดลองครั้งที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.81/86.25 โดยการทดลองทั้ง 3 ครั้ง มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ คือ 75/75 แสดงให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ประกอบไปด้วยเนื้อหา จำนวน 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม บทที่ 2 คำเสริมแสดงความหมายบอกข้อมูล บทที่ 3 คำเสริมแสดงความหมายถาม บทที่ 4 คำเสริมประเภทแสดงความหมายคาดคะเนหรือสงสัย บทที่ 5 คำเสริมแสดงความหมายขัดแย้ง บทที่ 6 คำเสริมแสดงความหมายสั่ง บทที่ 7 คำเสริมแสดงความหมายชักชวนหรือขอร้อง และ บทที่ 8 คำเสริมแสดงความรู้สึก เป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง ด้านเนื้อหา รูปแบบ และภาษา จากนั้นแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท รวมทั้งได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ครั้ง ดังนั้น บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีคุณภาพในการนำไปใช้เรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาในบทที่ 1 ได้ดีที่สุด คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่สูงที่สุด เท่ากับ 85.5 เนื่องจากเนื้อหาในบท

ที่ 1 เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานก่อนเรียนการใช้คำเสริมประเภทต่างๆ ส่วนบทที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำลงมาอยู่ในลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 คือ บทที่ 3 คำเสริมแสดงความหมายถาม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 84 และ บทที่ 8 คำเสริมประเภทแสดงความสุภาพ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 84 ทั้ง 2 บทนี้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน สาเหตุอาจเนื่องจากเนื้อหาคำเสริมทั้ง 2 บท ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคุ้นเคยและมักพบการใช้คำเสริมทั้ง 2 ในบริบทหรือสถานการณ์ทั่วไป ทำให้เข้าใจเนื้อหาและวิธีการใช้ได้ง่ายขึ้น ส่วนบทที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ บทที่ 6 คำเสริมแสดงความหมายสั่ง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 79.5 จากการสัมภาษณ์ผู้เรียนพบสาเหตุที่คะแนนเฉลี่ยในบทที่ 6 ต่ำสุด เพราะเนื้อหาเรื่องคำเสริมแสดงความหมายสั่งค่อนข้างยากและความแตกต่างในเรื่องเสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์มาก ซึ่งส่งผลให้สื่อความหมายย่อยได้หลากหลาย อาจมีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนเกิดความสับสนในการเลือกใช้ นอกจากนี้การใช้คำเสริมแสดงความหมายสั่งยังแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ไม่สุภาพและก้าวร้าว ไม่เหมาะสมที่จะเลือกมาใช้กับผู้อื่นในสังคม ทำให้ผู้เรียนไม่คุ้นเคยในการใช้คำเสริมแสดงความหมายสั่ง

2. ผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ปรากฏว่าผลความก้าวหน้า (t-test) เท่ากับ 6.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการที่ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ชนิดปรนัย เลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ก่อนและหลังเรียนที่เป็นฉบับเดียวกัน ซึ่งเป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและปริญญาตรี จำนวน 3 ท่าน ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำให้ผู้เรียนชาวต่างชาติที่อ่านภาษาไทยได้ มีคะแนนหรือผลการเรียนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างไรก็ตามการนำไปใช้จริงผู้เรียนมีผลความก้าวหน้า (t-test) เท่ากับ 6.64 ซึ่งผลความก้าวหน้าอาจจะคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% ดังนั้นสรุปได้ว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้สอนเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถทางการใช้คำเสริมในภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติได้

3. ความพึงพอใจของผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.41 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 แสดงว่าความพึงพอใจของผู้เรียนชาวต่างชาติกลุ่มตัวอย่างเกือบทุกคนค่อนข้างมีความคิดเห็นเหมือนกัน ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจหลังจากได้เรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ด้วยตนเอง หลังจากทำ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน โดยรายการที่ผู้เรียนพึงพอใจในระดับดีมาก ได้แก่ 1) เนื้อหา นำเสนอในกรอบ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก 2) ความรู้ที่ได้จากการเรียน 3) ศึกษาเนื้อหา และตรวจคำตอบในบทเรียนได้ด้วยตนเอง ตามลำดับ ส่วนรายการที่ผู้เรียนพึงพอใจในระดับดี ได้แก่ 1) นำความรู้ในบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2) ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม พกพาสะดวก 3) ทราบข้อบกพร่องของตนเองทันทีเมื่อตอบคำถามในบทเรียนผิด 4) บทเรียนมีความน่าสนใจ 5) เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นเมื่อใช้ CD บันทึกเสียงประกอบบทเรียน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ มีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.81/86.25 โดยพบว่าคะแนนหลังเรียน E_2 มีค่าสูงกว่า คะแนนทดสอบระหว่างเรียน E_1 มีผลมาจาก ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหา ทำกิจกรรมฝึกหัดตอบคำถาม เติมคำ และทบทวนความรู้อีกครั้งจากการทำแบบทดสอบท้ายบทแต่ละบท ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่คงทนของการเรียนรู้ กล่าวคือผู้เรียนจะสามารถระลึกความรู้ที่เคยได้เรียน หลังจากทิ้งระยะไว้ 3 สัปดาห์ โดยประมาณ เนื่องมาจากผู้เรียนได้เรียนและตรวจคำตอบด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่อง ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการทบทวนความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ วงศ์เพ็ญ (2520) เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และความคงทนของการเรียนรู้ในวิชา เทคโนโลยีทางการสอน ของนิสิตระดับปริญญาตรีทางการศึกษา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กับการสอนปกติ ผลการวิจัยระบุว่า ในช่วง 2 สัปดาห์ภายหลังการเรียน กลุ่มที่เรียนจากบทเรียนสำเร็จรูป มีความคงทนของการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนจากการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากเหตุผลดังกล่าวอาจจะทำให้คะแนนหลังเรียนผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติสูงกว่าระหว่างเรียนตามที่ปรากฏ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องของนิตยา ผูกเกษร (2551) เรื่องการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเวียร์ นนทบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 พบว่าบทเรียนทั้ง 9 ชุด มีประสิทธิภาพหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียน เป็น 92.00/92.40 เช่นเดียวกับงานวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างวิธีการสอน แบบบทเรียนสำเร็จรูปภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ท 43202 กับวิธีการสอนแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ของรังสรรค์ กลิ่นแก้ว (2550) บทเรียนสำเร็จรูปภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ท 43202 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียน เท่ากับ 81.25/83.00

2. ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แตกต่างกัน เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมของเวลาจากการทดลองครั้งที่ 1 กับผู้เรียนจำนวน 1 คน แล้วพบว่าผู้เรียนใช้เวลาในการเรียน 14 วัน ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นเกณฑ์ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนบทเรียนสำเร็จรูป โดยการทดลองครั้งที่ 2 ผู้เรียนจะต้องเรียนบทเรียนเป็นเวลา 14 วัน แต่เมื่อนำไปทดลองครั้งที่ 2 กับผู้เรียนกลุ่มย่อยจำนวน 5 คน พบว่า ผู้เรียนจำนวน 3 คน ใช้เวลาเรียน 14 วัน ในขณะที่ผู้เรียนอีก 2 คน ใช้เวลาเรียน 20 วัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เรียนบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ภายในเวลา 20 วัน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนสามารถเรียนบทเรียนได้ทันเวลาตามที่ผู้วิจัยกำหนด แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้เรียนบางคนใช้เวลาเรียนไม่ถึง 20 วัน

จากข้อมูลการใช้เวลาเรียนของผู้เรียนชี้ให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนที่ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเอง โดยจะสนองความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนที่เรียนช้ามีเวลาเรียนมากขึ้น และผู้เรียนที่เรียนเร็วจะใช้เวลาเรียนน้อย การเรียนบทเรียนจึงขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน สอดคล้องกับลักษณะของบทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ (Skinner) เกี่ยวกับหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ทฤษฎีการเรียนรู้กล่าวว่าแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การใช้บทเรียนสำเร็จรูปจะช่วยให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถของตน (วชิราพร อัจฉริยโกศล, 2543: 29) เห็นได้จากอัตราภาพในระยะเวลาของผู้เรียนที่เรียนบทเรียนสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ช่วยการสอน เรื่อง การประพันธ์ร้อยกรองในงานวิจัย ของ สาวิณี เอื้ออารีย์กุล (2542) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียนเรื่องการประพันธ์ร้อยกรอง โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ช่วยการสอน เป็นระยะเวลา 20 วัน ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยไว้ว่า การใช้บทเรียนสำเร็จรูป ผู้สอนควรเข้าใจถึงบรรยากาศการเรียนรู้ที่ให้อิสระทางการเรียนต่อผู้เรียนมากที่สุด โดยผู้เรียนจะเรียนเมื่อมีความพร้อมในการเรียน จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ดีเป็นไปตามกฎแห่งความพร้อม (กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์, 2541 : 299) ดังนั้น การใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ควรยืดหยุ่นเวลาในการเรียนบทเรียนสำเร็จรูป ตามความสามารถและความพร้อมของผู้เรียน โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่

3. ผลการเรียนรู้เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 26.6 และคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 34.5 ผลต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 8.1 ผลความก้าวหน้าอยู่ที่ระดับ 6.64 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายถึงผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เรื่องคำเสริมในภาษาไทย หลังจากเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ด้วยตนเอง เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ สร้าง

บทเรียนสำเร็จรูป ที่มีเนื้อหา และการวัดผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ เมื่อผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนบทเรียนสำเร็จรูป ผู้เรียนจะมีทักษะการใช้คำเสริมในภาษาไทยดีขึ้น ตามที่ โชติกา ภาสีผล และคณะ (2558: 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลมีความสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และจุดประสงค์การสอนอันเป็นลักษณะพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ขณะเดียวกันการคำนึงถึงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของบทเรียนสำเร็จรูปยังสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เรียน เนื่องจากการนำเสนอเนื้อหาที่เรียงลำดับจากง่ายไปยากซึ่งเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ ความสนใจในการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางเรียน เห็นได้จากผลการวิจัยของ กัญธยาน์ การุญ (2554) พบว่า ความสนใจในการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเรื่อง หลักภาษาไทยด้วยบทเรียนสำเร็จรูป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ทำให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างเกิดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องคำเสริมในภาษาไทยมากขึ้น

4. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ พบว่าอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.41 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.64 แสดงว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจค่อนข้างใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยรายการที่มีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เนื้อหานำเสนอในกรอบ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้เครื่องมืออย่างบทเรียนสำเร็จรูปมีความน่าสนใจสำหรับผู้เรียน บทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการนำเสนอเนื้อหาที่ละน้อย อธิบายเนื้อหาเป็นข้อความประกอบกับรูปภาพการ์ตูนช่วยเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เป็นข้อความได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยดึงดูดความสนใจ และสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้เรียนได้ดี ดังที่ ลักษณะ กิจเฮง (2542: 52) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการ์ตูนที่สรุปได้ว่า การ์ตูนเป็นเครื่องมือ ที่ใช้เป็นเครื่องเร้าความสนใจได้ดี และการใช้การ์ตูนง่ายๆ อธิบายเนื้อหาที่เรียนทำให้นักเรียนเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของทิพย์จันทร์ ธรรมวิเศษ (2554) เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปประกอบการ์ตูน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอนตรงกับ ความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมมีความน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ

5. การใช้รูปภาพการ์ตูนแสดงสถานการณ์ตัวอย่างการใช้คำเสริมในภาษาไทยสร้างความสนใจ และส่งเสริมความเข้าใจการใช้คำเสริมในภาษาไทยในบริบทต่างๆ ได้อย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกาญจน์ จันทร์อยู่ (2554) เรื่อง การศึกษาเจตคติและความต้องการของผู้เรียน

ภาษาไทยชาวญี่ปุ่น พบว่าสื่อการสอนที่ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนใช้ประกอบการเรียนการสอนมากที่สุดคือ รูปภาพ และจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ พบข้อเสนอแนะของผู้เรียนที่ชื่นชอบรูปภาพการ์ตูนสถานการณ์ตัวอย่างเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปภาพการ์ตูนที่แสดงสถานการณ์ตัวอย่างการใช้คำเสริมในภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนสังเกตเห็นการใช้คำเสริมได้ชัดเจนและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น จากการพิจารณาข้อเสนอแนะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาของผู้เรียนให้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา นอกจากการเล่าเรียนโดยการอ่านตำราแล้ว ควรให้ผู้เรียนได้สังเกตเห็นการใช้ภาษาที่ถูกต้องในสถานการณ์จริงหรือมีกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสามารถในการใช้ภาษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ (2535: 3) ที่กล่าวถึงสมมติฐานในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในชั้นเรียนไว้ว่า จะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งมีแนวโน้มว่า ผู้เรียนจะได้พบ ได้ใช้ในสถานการณ์เหล่านั้นตามลักษณะขนบธรรมเนียมประเพณีของเจ้าของภาษานั้น และผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของอาจารย์ศูนย์ภาษา สังกัดกระทรวงกลาโหม ของ สมิทธา ศรีทันดร (2553) พบว่าผู้เรียนพึงพอใจการจัดกิจกรรมการเรียนสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีการอธิบายเนื้อหาพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น มากที่สุด รองลงมาคือ มีการดำเนินการสอนเป็นลำดับขั้นตอนจากเนื้อหาง่ายไปยาก จากข้อมูลดังกล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ที่มีเนื้อหาง่ายไปยาก ประกอบกับรูปภาพการ์ตูนแสดงสถานการณ์ตัวอย่างการใช้คำเสริมในภาษาไทย เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาทักษะการใช้คำเสริมในภาษาไทยได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้สอนสามารถเพิ่มกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์ที่ปรากฏในบทเรียน หรือบทบาทสมมติที่ผู้เรียนสร้างขึ้นเอง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้คำเสริมในภาษาไทยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แล้วนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนมาเปรียบเทียบ
2. ควรมีศึกษาตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความสนใจ หรือเจตคติที่ดีต่อการเรียน เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้บทเรียนสำเร็จรูปโดยมีผู้สอนควบคุมในชั้นเรียน และไม่มีผู้สอนควบคุม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2552). หนังสืออุเทศภาษาไทย ชุดบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3: ชนิดของคำวลี ประโยค และสัมพันธ์สาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กั้วล เทียนกัณฑ์เทศน์. (2541). มนุษยศาสตร์อุตสาหกรรม : จิตวิทยาอุตสาหกรรม-ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- กุลธิดา กลิ่นเฟื่อง. (2544). การใช้คำอ้างอิงบุรุษที่ 1 และคำลงท้ายในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กำชัย ทองหล่อ. (2540). หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. (2539). การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรารัตน์ ชिरเวทย์. (2542). บทเรียนสำเร็จรูป. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครปฐม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2538). เทคโนโลยีทางการศึกษา: ทฤษฎีการวิจัย. กรุงเทพฯ: โอเอส พรินติ้งเฮาส์.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2536). หลักการ ทฤษฎี เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์
- โชติกา ภาษีผล และคณะ. (2558). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชิน หลิน. (2555). การเปรียบเทียบคำเสริมน้ำเสียงระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนจากละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฏฐา จุลพรหม. (2534). คำลงท้ายในภาษาถิ่นโคราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จารึกภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐธยาน์ การุญ. (2554) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยบทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ถวัลย์ มาตจรัส; และคณะ. (2546). นวัตกรรมศึกษา ชุดบทเรียนสำเร็จรูป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

- ทรงศักดิ์- ถิตย์รัตมี. (2554). การพัฒนาทักษะการใช้เครื่องหมายวรรคตอน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชนันท์ลดา วรรณคำ. (2552). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระชัย ปุณณโชติ. (2539). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปเส้นทางสู่อาจารย์ 3. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นววรรณ พันธุเมธา. (2527). ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- นิตยา กาญจนวรรณ. (2554). การวิเคราะห์โครงสร้างภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิตยา ผูกเพชร. (2551). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียร์ นนทบุรี. สารนิพนธ์ คศ.ม. (มัธยมศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นิมิตร มั่นเภา. (2539). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่อง คำวิเศษณ์. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล บุญซ้อน. (2540). การศึกษาคำลงท้ายในภาษาพวน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: พี.เอ็น. การพิมพ์.
- บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. (2519). บทเรียนสำเร็จรูป: นวัตกรรมที่น่าสนใจ. กรุงเทพฯ: วิทยาสาร 27.
- บรรจบ พันธุเมธา. (2518). ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประคอง กรรณสูต. (2519). สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภัสสร ห่อนาค. (2553). วิเคราะห์หนังสือ Thai: an essential grammar. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชญา ใจสะอาด. (2522). บทเรียนสำเร็จรูปและเครื่องช่วยสอน. ม.ป.พ.

- ปิยธิดา สังฆะโน. (2550). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปการรู้เรื่อง สำหรับผู้พิการและคำ
พังเพยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จ. สงขลา.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เป็รื่อง กุมาท. (2519). เทคนิคการเขียนบทเรียนโปรแกรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ผกา สัตยธรรม. (2524). เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เพื่อนแก้ว.
- พัชรพรพรรณ กะตากุล. (2558, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุนา เขียนนิล ที่คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2535). การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ทิพย์วิสุทธิ์.
- มณฑิรา ดาเมือง. (2546). การศึกษาคำลงท้ายในภาษาพม่า. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(ภาษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2545). การวัดผลและสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ กลิ่นแก้ว. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่าง
วิธีการสอน แบบบทเรียนสำเร็จรูปภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น ท
43202 กับวิธีการสอนแบบปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งอรุณ ทิมชุนหะเถียร. (2527). คำลงท้ายภาษาเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (ภาษาศาสตร์).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งอรุณ ทิมชุนหะเถียร; และ วิไลวรรณ สมโสภณ. (2531). คำลงท้ายในภาษาถิ่นจังหวัด
ขอนแก่น. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วชิราพร อัจฉริยโกศล. (2543). เอกสารประกอบการสอนวิชา 2708242 การสอนแบบ
โปรแกรม. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจินตน์ ภาณุพงศ์. (2537). โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 11.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ศรวิไล พลมณี. (2545). **พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศักดิ์ไทย สุรกิบบวร. (2545, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพภาวะผู้นำของคณบดีในสถาบันราชภัฏ. **วารสารวิทยบริการ**. 13(2): 8-18.
- สมจิตรา เรืองศรี; สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์; และบุญมี พันธุ์ไทย. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. **วากยสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรม จำกัด.
- สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์. (2549). **การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ**. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มิ่งเมือง.
- สมิหรา ศรีทันตร. (2553) **การศึกษากิจการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของอาจารย์ศูนย์ภาษา สังกัด กระทรวงกะลาโหม**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- สรวดี ณ หนองคาย. (2553, มกราคม-มิถุนายน). การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ บทเรียนสำเร็จรูป สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. **บัณฑิตศึกษาราชภัฏอุดรธานี**. 4(ฉบับปฐมฤกษ์): 98-109.
- สาวณี เอื้ออารีย์กุล. (2542) **การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ช่วยการสอนเรื่อง การประพันธ์ร้อยกรอง**. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ถ่ายเอกสาร.
- สาริกา รัตนประยูร. (2543). **คำลงท้ายในภาษาถิ่นใต้: ศึกษากรณีเฉพาะภาษาถิ่น นครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จารึกภาษาไทย). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. (2531). **เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 3 (Thai 3) หน่วยที่ 7-15**. สุโขทัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุนันท์ ปัทมาคม. (2523). **บทเรียนแบบโปรแกรม**. กรุงเทพฯ: แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภณ วงศ์เพ็ญ. (2520). **การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และความคงทนของการเรียนรู้ ในวิชาเทคโนโลยีทางการสอน ของนิสิตระดับปริญญาตรีทางการศึกษา โดยใช้ บทเรียนสำเร็จรูป กับการสอนปกติ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภณา ศรีจำปา. (2537, กรกฎาคม-ธันวาคม). คำลงท้ายภาษาเวียดนาม. **ภาษาและวัฒนธรรม**. 14(2): 40-48.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **หลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.
- สำเนียง ศิลป์ประกอบ. (2540). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำลี รักสุทธี. (2553). **คู่มือการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และแผนฯ ประกอบสื่อนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- เหยิน, จิ่งเหวิน. (2551). **ไวยากรณ์ภาษาจีน ฉบับเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์; และคณะ. (2554). **ทฤษฎีไวยากรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรรธรณ บุญยฤทธิ์. (2555). **ระบบเสียงและไวยากรณ์ภาษาเขมร**. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร. จัดสำเนา.
- อัญชนา พานิช. (2537). **คำลงท้ายในภาษาลาวโซ่ง**. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชสา ยิ้มถนอม. (2553). **การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและวิธีสอน). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- อาคม จันทรสุนทร; และ ชาวลิต ชำนาญ, บรรณาธิการ. (2519). **ลดการสอน: นวัตกรรมที่น่าสนใจ**. ลพบุรี: โครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน.
- อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ. (พ.ย. 2534-เม.ย. 2535). **การสอนภาษาต่างประเทศกับความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียน วารสารมนุษยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น)**. 9(ฉบับที่2): 1-8
- อารินทร ตลับทอง. (2553). **การพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การสร้างคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคลองปึกหลัก สำนักงานเขตประเวศ**. กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุดม วโรตม์สิขิตดิษฐ์. (2539). **ไวยากรณ์ไทยในภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา (2545). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- Amara Bhamoraput. (1972). **Final Particles in Thai**. Dissertation, Ph.D (Linguistics). Brown University.

Angkab Palakornkul. (1972). **A Socio-linguistic Study of Pronominal Strategy in Spoken Bangkok Thai**. Dissertation, Ph.D (Linguistics) Austin: Faculty of Linguistics, University of Texas.

Best, John W. **Research in Education**. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall, 1986.

Cooke, J.R. (n.d.). Forms and Meanings of the Thai Particle Si. **In South-east Asian Linguistic Studies**. pp. 61-98.

Feng JieFu. (2558, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Gao Siyuan. (2558, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Kim Dong Won. (2558, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Krashen, Stephen D; & Terrell, Tracy D. (1983) **Principles and Practice in Second Language Acquisition**. New Jersey: Prentice Hall.

Terd Chuenkonschoo. (1956). **The Prosodic Characteristic of Certain Participles in Spoken Thai** . Dissertation, Ph.D. (Linguistics). The University of London.

Sakurai Sonoka. (2558, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Smyth, David. (2002). **Thai: An Essential Grammar**. New York: Routledge

Xu LinXin. (2558, 13 พฤศจิกายน). สัมภาษณ์โดย สุมณา เขียนนิล ที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรพล วิบูลศรีน
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หลักสูตรภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบุรณ์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. อาจารย์ ดร.รุ่งอรุณ โรจน์รัตนดำรง ไชยศรี
ตำแหน่ง อาจารย์ ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
แบบประเมินคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่องการใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
 กรุณาทำเครื่องหมาย X ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านรูปเล่ม					
1.1 ลักษณะตัวพิมพ์					
1.2 ลักษณะภาพประกอบ					
1.3 ความชัดเจนของรูปภาพ					
ด้านเนื้อหา					
2.1 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2.2 เนื้อหา มีประโยชน์กับผู้เรียน					
2.3 เนื้อหา มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
ด้านการนำเสนอ					
3.1 ลำดับของเนื้อหาบทเรียนจากง่ายไปยาก					
3.2 รูปภาพที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหา					
3.3 การนำเข้าสู่บทเรียนและการสรุปเนื้อหา มีความเหมาะสม					
3.4 เสียงใน CD ประกอบบทเรียนมีความชัดเจน					
ด้านการใช้ภาษา					
4.1 ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย					
4.2 ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน					
4.3 ใช้ภาษาถูกต้องตามลักษณะของภาษา					

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบ

(.....)

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
คำชี้แจง ให้นักศึกษาเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. คำเสริม หมายถึงข้อใด ก. คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อแสดงความหมายของคำให้ชัดเจนมากขึ้น ข. คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อแสดงเจตนา ท่าที และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง ค. คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อให้เจตนา ท่าที และความสัมพันธ์ของประโยคเปลี่ยนแปลงและแปลกออกไป 2. ประโยคในข้อใดมีคำเสริมแสดงความรู้สึก ก. ฉันกำลังทำอาหาร ข. ฉันเป็นชาวต่างชาติค่ะ ค. ฉันไม่ชอบการศึกษา 3. คำเสริมควรใช้สถานการณ์ใด ก. ใช้พูดเรื่องสนุกให้เพื่อนๆ ฟัง ข. ใช้เขียนรายงานเพื่อส่งอาจารย์ ค. ใช้พิมพ์โครงงานวิชาภาษาไทย	4. “เขาไม่ลืมหรอก” คำใดเป็นคำเสริม ก. ไม่ ข. ลืม ค. รอก 5. ข้อใด <u>ไม่</u> ใช้ความแตกต่างทางเสียงของคำเสริมในภาษาไทย ก. เสียงสระ ข. ตัวสะกด ค. เสียงวรรณยุกต์ 6. คำว่า “ชา” “คะ” มีความต่างกันในเรื่องใด ก. น้ำเสียง ข. วัยอายุใส ค. สถานภาพ 7. ประโยคในข้อใด <u>ไม่</u> แสดงความหมายบอกข้อมูล ก. ฉันทำการบ้านข้อ 1 ไม่ได้นะ ข. ข้อสอบข้อ 1 ตอบอะไรนะ ค. อาจารย์ยังไม่ได้สอนนะ

8. ข้อใดอธิบายการใช้คำเสริมคำว่า “สิ” เพื่อแสดงความหมายบอกข้อมูลได้

ถูกต้อง

- ก. ใช้สั่งผู้ฟัง
- ข. ใช้ตอบรับ
- ค. ใช้อธิบายข้อมูล

ให้พิจารณาบทสนทนาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

ข้อ 9

โอม : ฉันขี้เกียจอ่านหนังสือมาก

มายอ่านจบแล้วหรือยัง

มาย : _____

เห็นไหมว่ากำลังอ่านอยู่

9. จากภาพนิสิตคิดว่ามายตอบว่าอย่างไร

- ก. จบแล้วสิ
- ข. อ่านสิ
- ค. ยังนะสิ

10. นิสิตจะใช้คำเสริมแสดงความหมายถามเมื่อใด

- ก. ถามเพื่อขอข้อมูล
- ข. ถามเพื่อขอความคิดเห็น
- ค. ถามเพื่อขอคำตอบแบบตอบรับ

หรือปฏิเสธ

11. ข้อใดผู้พูดเจตนาท้าทาย

- ก. กลับกันแล้วหรือ
- ข. เคยเจอกันแล้วหรือยัง
- ค. เธอเอาสมุดฉันไปหรือเปล่า

ให้พิจารณาภาพข้างล่างนี้ ตอบคำถาม

ข้อ 12

มาย : เขาเป็นนักศึกษาใช้ไหม

มุก : เขาเป็นอาจารย์ _____

12. จากบทสนทนาควรเติมคำว่าอะไรเพื่อให้ได้แย้งอย่างไม่น่าใจ

- ก. ไหม
- ข. หรือ
- ค. ไม่ใช่หรือ

13. ข้อใดมีคำเสริมแสดงความหมายคาดคะเนหรือสงสัย

- ก. เขาจะเชื่อที่ฉันพูดไหมนะ
- ข. เธอสงสัยใครบ้างหรือเปล่า
- ค. ฉันไม่แน่ใจว่าเขาจะว่างไหม

14. ข้อใดสามารถใช้คำว่า “ลี” เสริมท้ายประโยคเพื่อแสดงความหมายคาดคะเนได้
- ปิดประตูก่อน
 - เขามานั่งข้างใน
 - เขาเล่าให้เธอฟังแล้ว
15. ข้อใดใช้คำว่า “ลี” เพื่อแสดงความหมายขัดแย้ง
- มุก : กินทุเรียนไหม
มาย : กินลี
 - มุก : ฉันไม่ชอบกินผัก
มาย : ไม่ชอบก็ไม่ต้องกินลี
 - มุก : ฉันซีเกียจอ่านหนังสือแล้ว
มาย : เป็นนิสิตก็ต้องขยันอ่านลี
16. ข้อใดใช้คำว่า “ลี” เพื่อแสดงความหมาย “ชักชวนเชิงแนะนำ”
- ตรงนี้ว่างมานั่งลี
 - อย่าเดินลัดสนามลี
 - ฉันต้องไปอยู่แล้วลี
17. ข้อใดมีการใช้คำเสริมแสดงความหมายขัดแย้ง
- ฉันผิดไปแล้ว ฉันไม่ได้ตั้งใจ
 - เขาก็เก่งหรอก แต่ฉันไม่ชื่นชม
 - คุณไม่ควรไปรบกวนเขาตอนนี้
18. คำเสริมแสดงความหมาย “สั่ง” จะใช้เสริมท้ายข้อใดต่อไปนี้ได้
- รถมมาแล้ว
 - ตอบฉันมา
 - เสียงเบามาก
19. ข้อใดใช้คำว่า “นะ” เพื่อแสดงความหมาย “สั่ง”
- เดี๋ยวฉันมานะ
 - หมดเวลาแล้วนะ
 - หยุดคุยเดี๋ยวนี้นะ
20. ข้อใดใช้คำว่า “นะ” เพื่อแสดงความหมาย “ชักชวนหรือขอร้อง”
- ใครยังไม่มาถึงนะ
 - ไปทำรายงานที่บ้านฉันนะ
 - ลิฟต์เสียอยู่ ยังใช้ไม่ได้นะ
21. ผู้พูดแสดงความรำคาญ ยกเว้นข้อใด
- อย่าไม่นะ
 - ตามมาเร็วๆ ชี้
 - อย่ากลับตีกละ
22. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับคำเสริมแสดงความหมายชักชวนหรือขอร้อง
- ใช้เสริมท้ายประโยคแสดงสั่งห้ามไม่ให้ทำ
 - ใช้เสริมท้ายประโยคบอกให้ทำอย่างสุภาพ
 - ใช้เสริมท้ายประโยคคำสั่งให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

23. ข้อใดมีคำเสริมแสดงความหมาย
ชักชวนหรือขอร้อง

- ก. อยากรู้มากขึ้นะ
- ข. ไปถามอาจารย์เองซี
- ค. ฟังฉันพูดให้จบก่อนซี

ตั้งแต่ข้อ 24 – 25 ให้นิสิตเลือกคำตอบ
ต่อไปนี้

- ก. นะ
- ข. ลี
- ค. ละ

มาย : หยุดเดี๋ยวนี้ ____ (24) ____

อย่าทะเลาะกัน ____ (25) ____

มีอะไรก็ค่อยๆ พูด ค่อยๆ จา

26. “ของสำคัญ เก็บไว้ให้ดีนา” ผู้พูดมี
เจตนาสั่งลักษณะใด

- ก. เตือน
- ข. บังคับ
- ค. ห้าม

27. “เธอสองคนดีกันเถอะนะ” ผู้พูดมีเจตนา
อย่างไร

- ก. สั่ง
- ข. ขอร้อง
- ค. ชักชวน

28. “ห้องประชุมไปทางไหน ____”

จากประโยคคำถามดังกล่าว ให้นิสิตเติมคำใน
ช่องว่างให้ถูกต้อง

- ก. ค่ะ
- ข. ค่ะ
- ค. ขา

29. ข้อใดเป็นคำเสริมแสดงความเป็นกันเอง

- ก. ค่ะ ขา ครับผม
- ข. จ๊ะ จ๋า ฮะ
- ค. วะ ไฉย ยะ

30. นิสิตใช้คำเสริมแสดงความความเป็นกันเอง
สนทนากับใครต่อไปนี้

- ก. เพื่อนผู้หญิง
- ข. พนักงานขายของ
- ค. เจ้าหน้าที่หอสมุด

ตั้งแต่ข้อ 31-33 ให้นิสิตเลือกคำตอบต่อไปนี

- ก. เறอ
- ข. หรือยัง
- ค. หรือเปล่า

โอม : ไปไหน หลิน

หลิน : หลินกำลังไปส่งงานนะ

โอมจะฝากส่ง __ (31) __

โอม : หลินไปส่งวิชาอะไร __ (32) __

หลิน : ไปส่งวิชาการอ่านนะ

โอมทำเสร็จแล้ว __ (33) __

โอม : ยังเลย เดี๋ยวโอมไปส่งเองก็ได้

34.

มาย : ชื่อนี้ออกสอบแน่นอน

มุก : ชื่อนี้นะ

จากบทสนทนาข้างต้นนิสิตใช้คำว่า “นะ” แสดงความหมายอย่างไร

- ก. รำพึง
- ข. สงสัย
- ค. บอกข้อมูล

35. “ฉันต้องลงทะเบียนก่อนขึ้นนะ แล้วค่อยไปจ่ายค่าเทอม” ผู้พูดใช้คำเสริมแสดงความหมายอย่างไร

- ก. คาดคะเนเชิงหาหรือ
- ข. คาดคะเนอย่างมั่นใจ
- ค. คาดคะเนอย่างไม่แน่ใจ

ตั้งแต่ข้อ 36 - 38 ให้นิสิตเลือกคำตอบต่อไปนี้เติมในบทสนทนา

- ก. นี่นา
- ข. นี่
- ค. หรือก

มุก : เธอแกล้งเขาแบบนี้ไม่ได้นะ

โอม : เขามาแกล้งฉันก่อน __ (36) __

มุก : เขาบอกว่าไม่ได้ตั้งใจ __ (37) __

โอม : แต่ฉันไม่เชื่อเขา __ (38) __

ตั้งแต่ข้อ 39 – 40 ให้ตัดสินใจเลือกคำตอบ

ดังต่อไปนี้

ก. จ๊ะ

ข. จ๊ะ

ค. ย่ะ

มุก : ป้า __ (39) __

ซื้อข้าวเปล่าหนึ่งจาน __ (40) __

แม่ค้า : จ้า

เฉลย

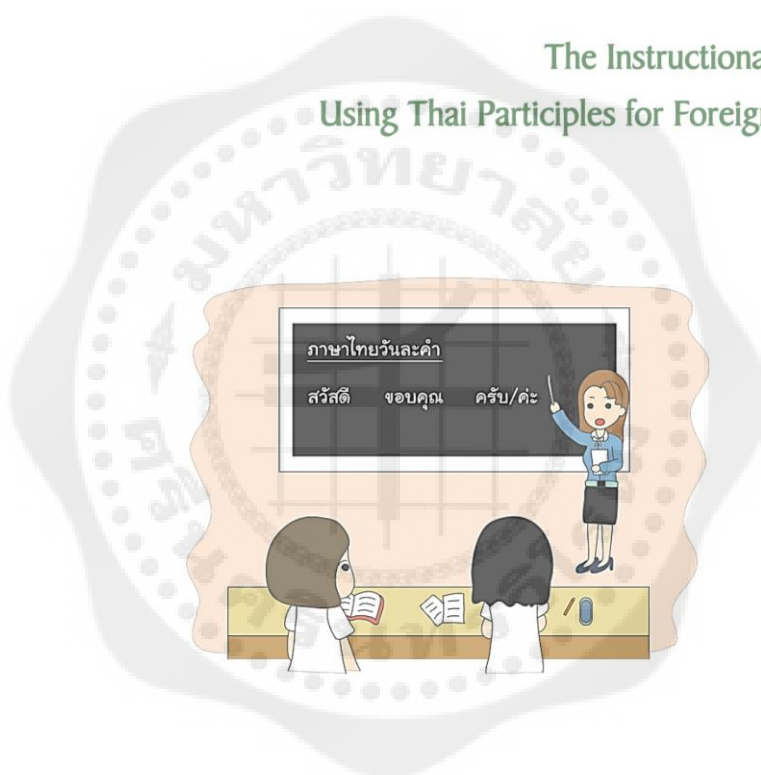
1. ข	21. ค
2. ข	22. ข
3. ก	23. ค
4. ค	24. ก
5. ข	25. ข
6. ก	26. ก
7. ข	27. ข
8. ข	28. ก
9. ค	29. ค
10. ค	30. ก
11. ข	31. ค
12. ค	32. ก
13. ก	33. ข
14. ค	34. ข
15. ค	35. ก
16. ก	36. ข
17. ข	37. ก
18. ข	38. ค
19. ค	39. ก
20. ข	40. ข

ภาคผนวก ง
ตัวอย่าง บทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

The Instructional Program
Using Thai Participles for Foreign Learners

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้เป็นของ _____

บทที่ 1

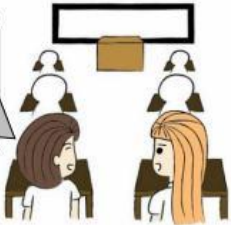
ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม

กรอบที่ 1	คำเสริมจัดเป็นหมวดคำชนิดหนึ่งในภาษาไทย เรียกว่า หมวดคำเสริม หมายถึง คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อ... 1. แสดงเจตนา เช่น บอกเล่า สั่ง ถาม ชักชวน ของผู้พูด 2. แสดงท่าที เช่น เคารพ นับถือ พอใจ หรือไม่พอใจผู้ฟัง 3. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง
กรอบที่ 2	ตัวอย่าง - ถอดรองเท้าสิ แสดงความหมาย “สั่ง” - ไปเที่ยวกัน<u>เถอะ</u> แสดงความหมาย “ชักชวน” - ผมเป็น<u>นักศึกษา</u><u>ครับ</u> แสดงความ “เคารพนับถือ” - เราไม่<u>ว่าง</u><u>นะ</u> แสดงความ “สนิทสนม”
กรอบที่ 3	คำเสริม หมายถึงข้อใด ก. คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อแสดงความหมายของคำให้ชัดเจนมากขึ้น ข. คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อแสดงเจตนา ท่าที และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง ค. คำที่ขยายหรือประกอบประโยค เพื่อให้เจตนา ท่าที และความสัมพันธ์ของประโยคเปลี่ยนแปลงและแปลกออกไป
กรอบที่ 4 ข.	คำเสริมในภาษาไทยจะ <u>ไม่</u>ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลงไป แต่จะแสดงเจตนา ท่าที และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง ตัวอย่าง - ถอดรองเท้าสิ แสดงเจตนาสั่งให้ถอดรองเท้า - ไปเที่ยวกัน<u>เถอะ</u> แสดงเจตนาชวนไปเที่ยวกัน - ผมเป็น<u>นักศึกษา</u><u>ครับ</u> แสดงเจตนาแสดงความเคารพ - เราไม่<u>ว่าง</u><u>นะ</u> แสดงเจตนาแสดงความเป็นกันเอง
กรอบที่ 5	ข้อใดใช้คำเสริมในประโยค ก. ฉันกำลังทำอาหาร ข. ฉันเป็นชาวต่างชาติค่ะ ค. ฉันไม่ใช่นักศึกษา

กรอบที่ 6 ข	เก่งมาก ใช้แล้ว ประโยคในข้อ ข. ใช้คำว่า “ค่ะ” เป็นคำเสริมแสดงการเคารพนับถือ คำว่า “ค่ะ” ไม่ได้ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป คือ “ฉันเป็นชาวต่างชาติ ค่ะ” หมายถึง “ฉันเป็นชาวต่างชาติ”
กรอบที่ 7	ผู้พูดมักใช้คำเสริมประกอบเข้าท้ายประโยค พบในภาษาพูดอย่างบทสนทนา ในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ทั่วไปที่ไม่เป็นทางการ ไม่พบในภาษาเขียน
กรอบที่ 8	ผู้พูดมักใช้คำเสริมประกอบที่ส่วนใดของประโยค ก. หน้า ข. กลาง ค. ท้าย
กรอบที่ 9 ค.	ท้ายประโยคถูกต้องแล้วค่ะ นิสิตทราบหรือไม่ว่าในประโยค “ฉันไปห้องสมุดนะ” คำใดเป็นคำเสริม ก. ไป ข. ห้องสมุด ค. นะ
กรอบที่ 10 ค.	ตอบถูกอีกแล้ว คำว่า “นะ” เป็นคำเสริมในประโยค “ฉันไปห้องสมุดนะ” เพราะมีตำแหน่งอยู่ที่ส่วน _____ ของประโยค และไม่ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป
กรอบที่ 11 ท้าย	จากการศึกษาความหมายและลักษณะของคำเสริมที่ผ่านมาให้นิสิตเปิด CD ประกอบบทเรียน บทที่ 1 ฟังบทสนทนาในสถานการณ์ที่ 1 ระหว่างมายกับมุก และสังเกตการใช้คำเสริม
กรอบที่ 12	สถานการณ์ที่ 1

กรอบที่ 13	
กรอบที่ 14	
กรอบที่ 15	
กรอบที่ 16	
กรอบที่ 17	

กรอบที่ 18	ฉันเป็นคนไทยนะ มาเป็นนิสัยต่างชาติ แต่พูดภาษาไทยเก่งมากเลยแหละ
กรอบที่ 19	พิจารณาคำเสริมในประโยคต่อไปนี้ 1. คุณชื่ออะไรคะ 2. ฉันชื่อมายค่ะ 3. มายมาจากประเทศอะไรจ๊ะ 4. ฉันมาจากประเทศเวียดนามจ๊ะ 5. ฉันชื่อมุกนะ 6. มุกเป็นคนญี่ปุ่นใช้ไหม 7. ฉันเป็นคนไทยนะ 8. มายเป็นนักศึกษาต่างชาติที่พูดภาษาไทยเก่งมากเลยแหละ คำเสริมในประโยค ทั้ง 8 ได้แก่คำว่า _____
กรอบที่ 20 คะ, ค่ะ, จ๊ะ, จั้, นะ, ใช้ไหม, นะ, แหละ	เก่งมาก คำเสริมทุกคำจะต้องมีตำแหน่งอยู่ที่ส่วน _____ ของประโยค และจะไม่ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไปให้นิสิตสังเกตคำเสริมในประโยค “มายมาจากประเทศอะไรจ๊ะ” และ “ฉันมาจากประเทศเวียดนามจ๊ะ” คำว่า “จ๊ะ” เสียงวรรณยุกต์ตรี ใช้เสริมท้ายประโยคคำถาม คำว่า “จั้” เสียงวรรณยุกต์โท ใช้เสริมท้ายประโยคบอกเล่า คำว่า “จ๊ะ” และ “จั้” จัดเป็นคำพวกเดียวกัน แต่มีน้ำเสียงและการแสดงเจตนาต่างกัน
กรอบที่ 21 ท้าย	น้ำเสียง คือ ความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ก็ได้ เช่น จ๊ะ จั้ หรือเสียงสระก็ได้ เช่น จั้ จ้า หรือทั้งสองอย่างก็ได้ เช่น จ้า จั้ น้ำเสียงทำให้เจตนา ท่าที่ เปลี่ยนไป

กรอบที่ 22	ตัวอย่างคำเสริมที่มีน้ำเสียงแตกต่างกัน เช่น คำเสริมพวก “คะ” “ค่ะ” “ซา” คำเสริมพวก “นะ” “น่ะ” “นา” “น้ำ” คำเสริมพวก “จ๊ะ” “จ๋า” “จ๊ะ” “จ๋า”
กรอบที่ 23	จากการศึกษาเรื่องน้ำเสียงของคำเสริม ให้นิสิตเปิด CD ประกอบบทเรียน บทที่ 1 ฟังบทสนทนาในสถานการณ์ที่ 2 ระหว่างมุกกับแม่ค้าที่ร้านอาหาร และพิจารณาการใช้คำเสริมพวก “จ๊ะ” “จ๋า” “จ๊ะ” จากบทสนทนายระหว่างมุก และแม่ค้าที่ร้านอาหาร ในสถานการณ์ที่ 2 ตั้งแต่กรอบที่ 24 - 27
กรอบที่ 24	สถานการณ์ที่ 2
กรอบที่ 25	
กรอบที่ 26	

กรอบที่ 27	
กรอบที่ 28	จากการศึกษาเรื่องน้ำเสียงของคำเสริม ให้นิสิตพิจารณาประโยคต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 1 - 2 ก. กินข้าวแล้วหรือยังจ๊ะ ข. วันนี้หนูกินข้าวมาแล้วจ้า ค. พรุ่งนี้ป้าขายอาหารไหมจ๊ะ ง. ขายจ๊ะ 1. ข้อใดมีคำเสริม เสริมท้ายประโยคคำถาม ตอบ _____ 2. ข้อใดมีคำเสริม เสริมท้ายประโยคบอกเล่า ตอบ _____
กรอบที่ 29 1. ก. ค. 2. ข. ง.	ถูกต้อง คำว่า “จ๊ะ” ใช้เสริมท้ายประโยค _____ ส่วนคำว่า “จ๊ะ” และ “จ้า” ใช้เสริมท้ายประโยค _____
กรอบที่ 30 คำถาม บอกเล่า	จะสังเกตได้ว่า “จ๊ะ” ในประโยคคำถาม และ “จ้า” ในประโยคบอกเล่า มีความแตกต่างเรื่องน้ำเสียง คือ “จ๊ะ” มีเสียงสระอะ และเสียงวรรณยุกต์ตรี “จ้า” มีเสียงสระอา และเสียงวรรณยุกต์โท
กรอบที่ 31	สรุปได้ว่าน้ำเสียงของคำเสริมมีความแตกต่างกัน 3 ลักษณะ ซึ่งจะทำให้เจตนาของผู้พูดแตกต่างกันไป ได้แก่ 1. เสียงสระ 2. เสียงวรรณยุกต์ 3. เสียงวรรณยุกต์และสระ

กรอบที่ 32	ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับน้ำเสียงของคำเสริม ก. คำเสริมจะแตกต่างกันที่เฉพาะเสียงสระเท่านั้น ข. คำเสริมมีความแตกต่างทางเสียง 3 ลักษณะ ค. ความแตกต่างทางเสียงตัวสะกดของคำเสริม
กรอบที่ 33 ข.	ถูกต้อง น้ำเสียงของคำเสริมจะเกิดจากความแตกต่างทางเสียงของคำเสริมทั้ง 3 ลักษณะ ได้แก่ 1. เสียง _____ 2. เสียง _____ 3. เสียงวรรณยุกต์และสระ ที่ทำให้เจตนา ท้าที่ เปลี่ยนไป
กรอบที่ 34 1. สระ 2. วรรณยุกต์	ให้นักลิตพิจารณาคำเสริมทั้ง 5 คู่ต่อไปนี้ ว่ามีน้ำเสียงแตกต่างกันในลักษณะใด 1. คะ / ตะ 2. จ้า / จัะ 3. จี / จี้ 4. นะ / นา 5. ละ / ละ
กรอบที่ 35 1. เสียงวรรณยุกต์ 2. เสียงสระ 3. เสียงวรรณยุกต์และเสียงสระ 4. เสียงสระ 5. เสียงวรรณยุกต์	ขณะนี้มนิสิตได้ทราบความหมายและลักษณะน้ำเสียงของคำเสริมในภาษาไทย ทั้ง 3 ลักษณะแล้ว ต่อไปนี้ ให้นักลิตเปิด CD ประกอบบทเรียน บทที่ 1 ฟังบทสนทนาในสถานการณ์ที่ 3 ระหว่างมุกกับมาย และสังเกตน้ำเสียงคำเสริมในกรอบที่ 36 – 42 และนำความรู้เรื่องความหมายและลักษณะของคำเสริมที่ได้ศึกษามาแล้วนั้น พิจารณาและสังเกตการใช้คำเสริมในภาษาไทย

กรอบที่ 36	สถานการณ์ที่ 3 มุกเอาหนังสือไปคืนลิ ฉันทิ้งข้างนอกนะ
กรอบที่ 37	 เข้าไปด้วยกันเถอะ
กรอบที่ 38	 มายพักอยู่ที่ไหนจะ แล้วกลับบ้านอย่างไร
กรอบที่ 39	 ฉันพักอยู่ที่คอนโด ตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยจะ เดินไม่ถึง 20 นาทีก็ถึง มุกรู้จักไหม
กรอบที่ 40	 ที่นั่นคือ คอนโดศรีสุขละสิ

กรอบที่ 41	
กรอบที่ 42	
กรอบที่ 43	ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าคำเสริมในภาษาไทย ใช้เสริมท้ายประโยคเพื่อแสดงเจตนา ท่าที และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง เมื่อนำคำเสริมไปประกอบเข้ากับประโยค ทำให้เจตนา และท่าทีของผู้พูดแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะแสดงให้เห็นในกรอบต่อไป
กรอบที่ 44	1. คำเสริมแสดงความหมาย “ถาม” เช่น คำว่า “ไหม” ตัวอย่าง เธอรู้จักคอนโดศรีสุขไหม ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาถามให้ตอบ 2. คำเสริมแสดงความหมาย “บอกข้อมูล” เช่น คำว่า “นะ” ตัวอย่าง ฉันรอข้างนอกนะ ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาแจ้งให้ทราบ 3. คำเสริมแสดงความหมาย “คาดคะเนหรือสงสัย” เช่น คำว่า “ละสิ” ตัวอย่าง เธอเป็นคนไทยละสิ ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาบอกเล่าเรื่องที่ไม่แน่ใจ 4. คำเสริมแสดงความหมาย “ขัดแย้ง”

	เช่น คำว่า “หรรอก” ตัวอย่าง เธอเข้าใจผิดแล้ว นั่นไม่ใช่ห้องของฉัน<u>หรรอก</u> ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาปฏิเสธ หรือแสดงความคิดแตกต่าง 5. คำเสริมแสดงความหมาย “สั่ง” เช่น คำว่า “ลิ” ตัวอย่าง ปิดประตู<u>ลิ</u> ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาบอกให้ทำหรือไม่ให้ทำอะไรสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 6. คำเสริมแสดงความหมาย “ชักชวนหรือขอร้อง” เช่น คำว่า “เถอะ” ตัวอย่าง ดีกแล้ว กลับบ้าน<u>เถอะ</u> ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาขอหรือจูงใจให้ทำอะไรสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 7. คำเสริมแสดง “ความสุภาพ” เช่น คำว่า “ค่ะ” ตัวอย่าง ฉันเป็นคนไทย<u>ค่ะ</u> ผู้พูดใช้เมื่อมีเจตนาแสดงความสนิทสนม
กรอบที่ 45	“มุกเอาหนังสือไปคืนลิ” จากข้อความ คำว่า “ลิ” เป็นคำเสริมแสดงความหมายอย่างไร ก. สั่ง ข. ชักชวน ค. บอกข้อมูล
กรอบที่ 46 ก.	ประโยค “เอาหนังสือไปคืนลิ” มีคำว่า “_____” เป็นคำเสริมแสดงความหมาย “สั่ง” ผู้พูดมีเจตนาบอกให้ผู้ฟังทำหรือไม่ให้ทำอะไรสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
กรอบที่ 47 ลิ	“เราเดินไปด้วยกันเถอะ” จากข้อความ คำว่า “เถอะ” เป็นคำเสริมแสดงความหมายอย่างไร ก. สั่ง ข. ชักชวน ค. บอกข้อมูล

กรอบที่ 48 ข.	ประโยค “เดินไปด้วยกันเถอะ” มีคำว่า “_____” เป็นคำเสริมแสดงความหมายชักชวน ผู้พูดมีเจตนาเสนอหรือพูดจูงใจให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
กรอบที่ 49 เถอะ	“ฉันทักอยู่ที่คอนโดตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยจ๊ะ” จากข้อความ คำว่า “จ๊ะ” เป็นคำเสริมแสดงความหมายอย่างไร ก. ถาม ข. คาคะเนหรือสงสัย ค. แสดงความสุภาพ
กรอบที่ 50 ค.	ประโยค “ฉันทักอยู่ที่คอนโดตรงข้ามกับมหาวิทยาลัยจ๊ะ” มีคำว่า “_____” เป็นคำเสริมพวก “จ้า” “จ๊ะ” “จ้า” เป็นคำเสริมแสดงความสุภาพ ผู้พูดมีเจตนาแสดงความสนิทสนม
กรอบที่ 51 จ๊ะ	พิจารณาสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในกรอบที่ 55 มาไปกินข้าวกันเถอะ
กรอบที่ 52	1. คำใดจัดเป็นคำเสริม ตอบ _____ 2. คำเสริมอยู่ที่ส่วนใดของประโยค ตอบ _____ 3. คำเสริมดังกล่าวแสดงความหมายอย่างไร ตอบ _____
กรอบที่ 53 1. เถอะ 2. ท้าย	เก่งมาก เรื่องหมวดคำเสริมในภาษาไทยไม่ยากเลยใช่ไหมคะ ขณะนี้ฉันได้ศึกษาความหมาย และลักษณะของคำเสริมในภาษาไทยจบเรียบร้อยแล้ว เมื่อเรียนบทเรียนบทที่ 1 จบ

3. ชักชวน	นิสิตจะทราบว่าคำเสริม คือ คำที่ใช้เสริมที่ตำแหน่ง _____ ของประโยค เพื่อแสดงเจตนา ท่าที่ และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง เช่น “สิ” “เถอะ” “นะ” “ละสิ” “ค่ะ” “จ๊ะ” เป็นต้น
กรอบที่ 54 ท้าย	นิสิตจะทราบความหมายต่างๆ ของคำเสริมในภาษาไทยได้ก็ต่อเมื่อใช้ประกอบเข้ากับประโยค และนิสิตอย่าลืมสังเกตน้ำเสียงของผู้พูดด้วยนะคะ เช่น “สิ” เป็นคำเสริมแสดงความหมาย “สั่ง” “นะ” เป็นคำเสริมแสดงความหมาย “บอกข้อมูล” เป็นต้น

แบบทดสอบ บทที่ 1

เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย หมวดคำเสริม

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาทเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใด <u>ไม่</u> ใช้ความหมายของคำเสริม ก. คำที่แสดงท่าทีของผู้พูด ข. คำที่แสดงเจตนาของผู้พูด ค. คำที่แสดงกิริยาอาการของผู้พูด	6. การใช้คำเสริมควรใช้ในสถานการณ์ใด ก. ใช้เขียนบทความส่งอาจารย์ ข. ใช้พูดเรื่องตลกให้เพื่อนๆ ฟัง ค. ใช้พิมพ์รายงานวิชาภาษาไทย
2. ในประโยค “เขาไม่ลืมหรอก” คำใดเป็นคำเสริม ก. ไม่ ข. ลืม ค. ร้อง	7. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการใช้คำเสริม ก. คำเสริมไม่ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลงไป ข. คำเสริมใช้ประกอบคำเพื่อขยายความหมายให้เพิ่มมากขึ้น ค. คำเสริมทำให้คำกริยาในประโยคต่างๆ ชัดเจนและกว้างมากขึ้น
3. คำเสริมตำแหน่งอยู่ที่ใดของประโยค ก. ต้น ข. กลาง ค. ท้าย	8. คำว่า “<u>จะ</u>” “<u>จำ</u>” มีความต่างกันในเรื่องใด ก. ท่าที ข. น้ำเสียง ค. ความสัมพันธ์
4. ประโยค “<u>เขาลืมไปแล้วมั้ง</u>” คำใดแสดงความหมายการคาดคะเนหรือสงสัย ก. ไป ข. แล้ว ค. มั้ง	9. ข้อใดมีการใช้คำเสริมแสดงความหมายถาม ก. เธอรู้จักเขาหรือเปล่า ข. เขามาพบใครสักคนมั้ง ค. เธอไม่รู้จักเขาดีเท่าไรหรือ
5. ประโยคใดมีคำที่แสดงความรู้สึก ก. ตื่นได้แล้ว ข. ฉันเดินมาจากบ้าน ค. เขาอ่านหนังสือไม่ออกค่ะ	

10. ข้อใด ไม่ใช่ ความแตกต่างทางเสียงของ
คำเสริมในภาษาไทย

- ก. เสียงสระ
- ข. เสียงตัวสะกด
- ค. เสียงวรรณยุกต์

เฉลย

1. ค

2. ค

3. ค

4. ค

5. ค

6. ข

7. ก

8. ข

9. ก

10. ข

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความพึงพอใจ บทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

แบบประเมินความพึงพอใจ บทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง การใช้คำเสริมในภาษาไทย สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

กรุณาทำเครื่องหมาย X ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการ	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. บทเรียนมีความน่าสนใจ					
2. ความรู้ที่ได้จากการเรียน					
3. เนื้อหานำเสนอในกรอบ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก					
4. ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม พกพาสะดวก					
5. ศึกษาเนื้อหาและตรวจคำตอบในบทเรียนได้ด้วยตนเอง					
6. ทราบข้อบกพร่องของตนเองทันทีเมื่อตอบคำถามในบทเรียนผิด					
7. เข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นเมื่อใช้ CD บันทึกเสียงประกอบบทเรียน					
8. นำความรู้ในบทเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุนนา เขียนนิล
วันเดือนปีเกิด	22 มิถุนายน 2533
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2/48 หมู่ 3 ซอยเอกชัย 33 ถนนเอกชัย แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 1 ถนนอุทองนอก เขตดุสิต แขวงวชิระ กรุงเทพมหานคร 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ แขวงบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2555	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะโบราณคดี จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2560	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ